Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

Газета 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

№ 97 (20. 065) • 1988 йил 28 апрель, • пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

Ишчилар ва колхозчилар! Хўжалик юритишнинг янги методларини, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг илғор формаларини дадил ўзлаштирингиз! Илғорлар тажрибасини, иқтисодий билимларни эгаллангиз!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

ИМКОНИЯТЛАРНИ ТЎЛА ИШГА СОЛИШДА МУҲИМ ОМИЛ

КООПЕРАТИВ ҲАРАКАТИНИНГ РИВОЖЛАНТИРИЛИШИ СОЦИАЛИЗМНИНГ ЎСИШИ ЭКАНЛИГИ ҲАҚИДАГИ ЛЕНИНЧА ҚОИДАГА ОҒИШМАЙ АМАЛ ҚИЛАЙЛИК

Бугун «Меъмор» кооперативини билмайдиган киши Наманганда кам топилади. Унинг хизматидан баҳраманд бўлганлар эса тобора кўпайиб бормоқда. Кооператив аъзолари бўлган архитекторлар, инженерлар, рассомлар, халқ усталари якка тартибда уй қурувчиларининг ҳар қандай буюртмасини пишиқ-пухта, ғоят сифатли бажариб, таҳсин олмоқдалар.

«Меъмор»нинг пайдо бўлиши Наманганда бошланган ибратли ҳаракат — шу беш йиллик охиригача 246 та коооператив ташкил этишдан иборат ташаббусни реаллаштириш йўлида яна бир дадил қадам бўлди. Бу режанинг тўла рўёбга чиқарилиши 25 минг кишини қўшимча равишда ижтимоий-фойдали меҳнатга жалб этиш имкониятини беради. Республикада кооперация ҳаракатини авж олдиришга қаратилган бундай ташаббуслар оз эмас. Чунончи, Тошкент область Орджоникидзе райони уруш ва меҳнат ветеранлари қорамолларни сўкимга боқиш, аҳолидан сут харид қилиш, уни қайта ишлаш ва сотиш билан шуғулланувчи кооперативлар ташкил этиш ташаббуси билан чиқишди.

Кейинги йилларда Ўзбекистонда кооперация ҳаракатини кенгайтиришга қаратилган бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Йўловчиларга хизмат кўрсатувчи, ўймакорлик кооперативлари тармоғи кенгайди. Янгидан 231 та умумий овқатланиш ва қандолатчилик кооперативи ташкил этилди. Уларда деярли 3,5 минг киши меҳнат қилмоқда. Бу кооперативлар бир йилда 11,9 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, реализация қилди. Самарқанд, Фарғона областлари ва Тошкент шаҳрида янги-янги кооперативлар ташкил этиш, уларнинг хизмат маданиятини ошириш, меҳнат ва моддий ресурсларни шу йўл билан кўпроқ, самаралироқ ишга солиш йўлида муайян тажриба орттирилди.

Лекин, умуман олганда, республика партия, совет, хўжалик органлари бу муҳим ишга ҳануз етарли эътибор бермаётирлар. Кооперация ҳаракатини кенгайтиришга қаратилган ибратли тажрибалар кенг ёйилмаётир. Кооперативларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, улар хизмати савиясини ошириш масалалари ишчанлик билан ҳал этилмаётир. Янги кооперативлар ташкил этишдек ғоят муҳим ишда юзакичиликка, шошма-шошарликка йўл қўйилаётган жойлар оз эмас.

Хоразм, Жиззах, Сирдарё, Навоий областлари ва Қорақалпоғистон АССР халқ депутатлари маҳаллий Советларининг бу борадаги фаолиятида ўзибўларчилик рўй бериб келаётир. Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети, Савдо, Маиший хизмат, Уй-жой-коммунал хўжалик министрликлари, «Ўзбекбирлашув» правлениеси кооперация ҳаракатини кенгайтиришдан иборат муҳим ишга камҳафсалалик билан муносабатда бўлаётирлар. Баъзи жойларда кооперативлар ташкил этиш, уларнинг ишини чинакамига йўлга қўйишдан манфаатдорлик туйғуси етишмайди.

Шуни ҳам айтиш керакки, аҳолига кўрсатиладиган хизмат турларини кўпайтиришда кооперативларнинг роли ҳалигача етарли баҳоланмаяпти. Камёб хизматлар — квартираларни жиҳозлаш, болаларга ва беморларга қараб туриш, турли асбоб-ускуналар ясаш бўйича кооперативлар тармоғи суст кенгайтирилмоқда. Айни пайтда анъанавий хизмат турлари кўпайтирилаётир. Студентлар, пенсионерлар, уй бекаларини кооперативларга кенг жалб этиш билан чинакамига шуғулланилмаяпти.

«СССРдаги кооперация тўғрисида» Қонун лойиҳасининг умумхалқ муҳокамаси бу ҳаракатни ривожлантириш, янги-янги ресурслар ва имкониятларни ҳаракатга келтиришнинг реал асослари борлигини кўрсатмоқда. Колхозчиларнинг Бутуниттифоқ IV съездида ҳам бу ҳаракатнинг истиқболлари кенг таърифлаб берилди. «Кооператив ҳаракатини, унинг бутун хилма-хиллигини қайта тиклаш керак», — деб таъкидланди съездда. «Биз эски кўпинча жуда жўн шакллардаги кооперацияларни эмас, балки замонавий, юксак маданиятли, ўз ичида ҳам, шунингдек давлат корхоналари ва ташкилотлари билан ҳам кенг миқёсда интеграциялашган кооперацияни ташкил этишимиз керак. Бизга олий сифатли маҳсулот етиштира оладиган ва хизмат кўрсата оладиган, мамлакатимиздаги ва чет эллардаги корхоналар билан рақобат қила оладиган юксак самарали, техника билан яхши таъминланган кооперация керак». Бу — фан-техника тараққиёти даврида кооперация ҳаракати касб этган янги, муҳим жиҳатлардир.

Binобарин, кооперативларга майда, тўрт-беш, нари борса ўн-ўн беш кишининг ихтиёрий меҳнат уюшмаси деб қарашдан иборат нотўғри ёндашувларга хотима бериш лозим. Партия, совет органлари, хўжалик ташкилотлари унга социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришнинг муҳим омилларидан бири деб қарагандари тақдирдагина бу ишда жиддий ижобий силжишларга эришиш, бу ҳаракатнинг янги-янги шаклларини ижод қилиб, улардан оқилона, самарали фойдаланиш мумкин.

Аввало, кооперация ҳаракатини кенгайтириш вазифасини фақат анъанавий хизмат турлари билан шуғулланувчи кооперативлар ташкил этиш билангина ҳал этиб бўлмаслигини ҳар бир раҳбар ходим узил-кесил англаб, бу ишга ўз муносабатини партиявий позициядан туриб, бугунги талабларга асосланиб аниқ-равшан белгилаб олиши керак. Асосий эътибор кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарувчи, шунингдек, хизмат турларини кенгайтирувчи кооперативлар ташкил этиш йўлини оғишмай ўтказишга қаратилмоғи лозим.

Область, шаҳар, район партия комитетлари кооперативлар фаолиятини активлаштириш, кооперативлар тармоғини кенгайтириш хусусида алоҳида ғамхўрлик кўрсатишлари талаб қилинади. Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, министрлик ва идоралар кооперативларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга алоҳида аҳамият бермоқлари, улар тўғри ишлаб чиқариш сиёсатини ўтказишларини назорат қилиб бормоқлари даркор. Шунга эришмоқ керакки, кооперативлар аҳолининг кенг истеъмол буюмларига ва турли хизматларга эҳтиёжини тобора тўла қондира борсинлар. Меҳнат ва моддий ресурсларни тўла ишга солиш — бу вазифа муваффақиятли бажарилишининг асосидир.

Аҳоли талабига эпчиллик билан мослашиш, якка тартибда ёндашув, маҳаллий шароитларни яхшироқ эътиборга олиш кооперативлар меҳнат муваффақиятини таъминловчи талаблардир. Бинобарин, улар талаб ва эҳтиёжни синчковлик билан ўрганишлари, шу асосда буюмлар турларини муттасил янгилаб, сифатини яхшилаб боришлари талаб қилинади. Оқилона нарх сиёсатини ўтказиш айниқса муҳимдир.

Шуни унутмаслик керакки, чоғроқ кооперативлар йирик корхоналар, фирмалар ва бирлашмалар фаолиятига оқилона қўшимча бўла оладилар. Шу мақсадда ҳажм жиҳатидан кичикроқ лойиҳа, қурилиш ва ремонт қилиш, бадиий-жиҳозлаш, илмий-техникавий консультациялар беришни ўз зиммасига олувчи кооперативлар тармоғини кенгайтириш лозим.

Кооперативларнинг социал масалаларни ҳал этишдаги аҳамиятини асло унутмаслик керак. Кичик шаҳарлар, қишлоқ ва посёлкаларда кўп профилли кооперативлар аҳолининг барча табақаларини иш билан таъминлаш имконини яратади. Кооперативлардаги иш оилаларнинг пул даромадини кўпайтириб, турмуш даражасини оширишга хизмат қилади. Ҳамма гап мана шу имкониятлардан ўринли, оқилона фойдалана билишдадир.

В. И. Ленин бизнинг жамиятимизда кооперациянинг ўсиши — социализмнинг ўсиши эканлигини таърифлаб берган эди. Партиянинг XXVII съезди ана шу ленинча қоидадан келиб чиқиб, биздаги кооперация ўз имкониятларидан тўла-тўкис фойдаланаётгани йўқ деб таъкидлади. Бугунги кунда бизнинг бу борадаги йўлимиз равшан: бу кооперация ҳаракатини янги сифат босқичига кўтариш йўлидир. Шубҳа йўқки, бу йўл совет кишиларининг эҳтиёжлари яна ҳам яхшироқ қондирилишига, улкан социал-иқтисодий вазифалар муваффақиятли амалга оширилишига кўмаклашади.

БУТУНИТТИФОҚ XIX ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ШАРАФИГА

ИЛҒОР ХЎЖАЛИКЛАРДА

Суратлар қуёш ётоғига кириб, атрофга қоронғилик чўкиш олдидан туширилди. Учқўрғон районидаги «Андижон» колхози далаларида эса одамлар ҳамон қизғин меҳнат қучоғида эди. Хўжалик бу йил 1289 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 33 центнер ўрнига 35 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилган. Чигит экишни барвақт туғаллаган ва текис ундириб олган миришкорлар ғўза парваришини бошлаб юборишди. Дала ишларида механизаторлар айниқса, фидокорлик кўрсатмоқдалар.

СУРАТЛАРДА: (чапдан) колхознинг илғор механизатори Абдуҳаким Уришевнинг қизи Муҳаббатхон баракали меҳнатдан сўнг кутиб оляпти. Унгда эса (юқоридан) дастлабки ғўза ниҳоллари; яшил қаторларга сув таралаётган ва ишлов берилаётган пайт.

В. Молгачев ва Т. Ҳамроқулов фотолари.

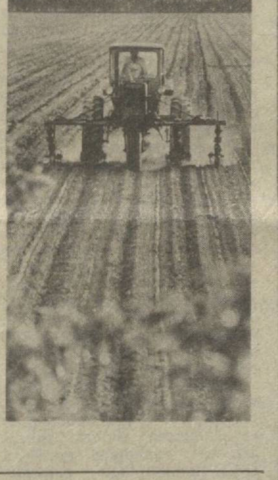

Новаторлар ташаббуси

«Навоиазот» бирлашмаси кимёгарлари Биринчи Май байрамини коллектив қарорига биноан амалга оширилаётган «Атроф муҳитни муҳофаза этиш» комплекс программасининг муҳим бандини бажариш билан кутиб олмоқдалар. Азот кислотаси ишлаб чиқариш корхонасида каталитик тозалаш қурилмаси монтаж қилинди. Шу туфайли шаҳарлар ҳавоси анча тозаланади.

Кўп йиллар давомида завод цехлари трубалари устида булутлар қўйнига сап-сариқ ҳолда қўшилиб кетадиган азот чиқиндилари энди кўзга зўрға илинадиган бўлиб қолди ва ҳаво ҳавзасида газларнинг йиғилиб қолиши бундан буён норма даражасида бўлади.

Кимёгарлар каталитик тозалаш реакторларини ўз кучлари билан бунёд этдилар. Иттифоқ министрлиги ана шу мақсадларга маблағ ажратишни фақат 1990 йилга мўлжаллаган эди. Бундай ускунани тайёрлаш тажрибаси йўқлигига қарамай, корхона новаторлари ўз олдиларига қўйган вазифани аъло бажардилар. Муваффақиятдан руҳланган инженерлар ва ишчилар ташаббускор группаси табиатни муҳофаза қилиш борасидаги ишларни давом эттирмоқда.

(ЎзТАГ).

• Қурилтой даъватига жавобан

ОЙДИН ЙЎЛ

Самарқанд области колхоз ва совхозларининг илғор пудратчи коллективлари Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини муносиб кутиб олиш учун яхши ташаббус билан чиқдилар. Область партия комитети ишлаб чиқаришда юксак натижаларга эришаётган пудратчи коллективларнинг бу ташаббусини маъқуллади ва уларнинг тажрибаларини кенг ёйиш ҳақида тадбирлар белгилади.

Мухбиримиз Ж. МАМАТОВ ташаббускорлар билан суҳбатлашиб, пудратнинг одими ҳақида уларнинг фикр-мулоҳазалари ва режаларини сўради.

ДАСТУРХОН ФАЙЗЛИ БЎЛСА...

Тошпўлат ҚУДРАТОВ, Самарқанд районидаги Энгельс номли колхоз бригадири:

Олдимизга жуда масъулиятли вазифа қўйилган. Самарқанд шаҳри аҳолисини қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлаб туришимиз шарт. Гапнинг очиғи, ҳозирча бу иш тўла уддаланмаяпти. Бу албатта, деҳқоннинг айби эмас. Маҳсулот бор, шаҳарга етказиб бериш оғир.

Мухбир: — Кечирасиз, гапингизни бўлдим, кейинги йилларда сабзавотчилар планни асосан помидор ҳисобига бажариб, ассортимент бўйича эса жуда оз маҳсулот беришмоқда. Нега?

Т. Қудратов: — Ҳа, рапорт кетидан қувиш касалининг оқибати бу! Энди пудрат бунга чек қўймоқда. Узоққа бормайлик. Бизнинг бригадада оилавий звенолар ташкил этилгач, ишлар яна ҳам жонланиб кетди. Сабзавот, анжир, анор етиштириш планлари муваффақиятли бажарилди. Биз бу йил сабзавот ҳосилдорлигини гектарига 600 центнерга етказмоқчимиз. Анжирнинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил оламиз. Анор ҳосилдорлиги 65 центнерга етади. Нега дадил гапираяпман? Сабаби, ер эгасини топди. Энди пудрат асосида деҳқон мустақил ишлайди. У ер дардини, ташвишини яхши англайди. Илгари ерга «хўжайин» кўп эди.

Сувонқул ОЧИЛОВ, Пастдарғом районидаги «Пастдарғом» совхози бригадири: — Пудрат ташмачилик, масъулиятсизлик, лоқайдлик йўлини бекитди. Илгари богдорчилик бутунлай табиатга боғлаб қўйилганди. Агар ҳосилдорлик паст бўлса, демак об-ҳаво ноқулай келган, деган хулоса қилинарди. Бизнинг 110 гектар боғимиз бор. Хўжалик ҳисоби шароитларига тўлиқ амал қилаётганлигимиз, бригадада пудратини жорий этганимиз туфайли ўтган йили планлар ошириб уддаланди.

Мухбир: — Пудратнинг аниқ ҳисоб-китоби туфайли бу йил 250 минг сўм фойдани албатта оламиз, деяптилар Тошпўлат ака. Сизларнинг режаларингиз қандай?

С. Очилов: — Мақсадимиз — ҳосилдорликни 200 центнерга етказиш. Ана шунда ҳар бир ишчи ҳисобига 35 минг сўмлик маҳсулот тайёрланади. Тағин, биз, 40 минг сўмлик харажатни тежаб қолмоқчимиз. Ана шулар асосида 350 минг сўм даромад қиламиз.

Мухбир: — Фойдага қараб, ойлик иш ҳақи ҳам...

С. Очилов: — Ҳа, ошаверади. Ўтган йили ҳар биримизнинг ойлик даромадимиз 444 сўм бўлди. Бу йил тағин кўпаяяпди.

Бурҳон НАРЗИЕВ, Ургут районидаги Навоий номли колхоз бригадири: — Картошкани — иккинчи нонимиз, деймиз. Уни кўпайтириш, ҳосилдорлигини ошириш юзасидан кўплаб қарорлар қабул қилишган. Лекин ҳанузгача уруғлик масаласи муаммо, четдан картошка сотиб олиш камаймаяпти. Биз, пудрат усули бу муаммонинг калити, деган хулосага келдик. Нега? Илгари ҳамма картошкачиликдан ўзини четга оларди. Меҳнати оғир бўлса-да, тамакидан пул олишга ўрганишганди. Бригадамиз аъзолари картошкачилик ҳам бундан буён юксалишига ишонишди. Ҳосилдорлигини ошириб, даромадни кўпайтиришди.

Бу йил гектаридан 210 центнердан ҳосил оламиз. Қишда гектар ҳисобига эллик тоннадан гўнг солдик. Экишни эрта бошлаб, эрта тугатдик. Хуллас, деҳқонларимиз ҳар бири 13 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашни мақсад қилиб олишди.

Карим ПАРДАЕВ, Каттақўрғон районидаги «Правда» колхози бригадири: — Халқимиз ҳали полизчилардан хурсанд бўлган эмас. Чунки, дори ҳисобига қовун-тарвузни семиртириш масали жуда ғовлаб кетди Очиғини айтай, пудрат ҳам буни тўхтатолмаса керак. Чунки, пудрат замирида ҳам фойда кўзланган. Шу сабаб, биз пудратчига ҳосилнинг сифатига қараб ҳақ тўлашни таклиф қиляпмиз.

Бу кўпчиликка маъқул келмаяпти. Аммо чуқурроқ ўйлаб кўриш керак. Сифатли қовун-тарвузни қишда ҳам сақлаш мумкин. Буни пудратчи ўз гарданига олади. Даромадни оширишнинг бундай йўли ҳалол, покиза йўл.

Дастурхон файзли бўлса, деҳқон кўнгли шод. Қайта қуриш эса унинг орзулари, умидларини рўёбга чиқармоқда.

ХИРМОН ТЎЛИБ ТЎКИЛДИ ДОН...

Мухбир: — Ўтган йили кўпгина коллективлар маккажўхори дони хирмонини оширдилар. Ғалла омборлари ҳосилга тўлди. Пудрат қўлланилган жойларда эса натижалар яна ҳам қувонарли бўлди. Бу йил қандай марра кўзланмоқда?

Норбек ТЎХЛИЕВ: Нарпай районидаги «Иттифоқ» колхози звеноси бошлиғи. Кишини бир нарса қувонтиради: пудрат қишлоқ хўжалигининг барча жабҳасига кириб бормоқда Биз билан бирга Булунғур районидаги «Интернационал» совхозининг бригадири Алипошша Адамов узумчиликда пудратни кенг ёйиш ташаббусини кўтариб чиқди. Каттақўрғон районидаги Крупская номли колхоз звеноси бошлиғи Мейли Раҳмонов эса бедачиликда пудрат қўлланилса қандай самаралар беришини асослади. У гектаридан 315 центнердан беда йиғиштиришга қарор қилди.

Биз эса дончилик борасида тажрибамизни ўртоқлашдик. Мен турмуш ўртоғим Каромат Тўхлиева билан меҳнат қиламан. Тажрибанинг сири битта: чангланиш даврида суғоришни канда қилмаслик, ўғирликка чек қўйиш. Шу туфайли ўтган йили ҳар биримиз ўн минг сўмдан зиёд даромад қилдик.

Мухбир: — Бу йил ҳам ҳосилдорлик ўтган йилги сингари 80 центнердан ошадими?

Н. Тўхлиев: — 90 центнердан оламиз, деб сўз бердик. Айни пайтда бедачилик билан ҳам шуғулланяпмиз.

Ҳамдам САЙДУЛЛАЕВ, Қўшработ районидаги Киров номли совхоз бригадири: — Кейинги йилларда лалмикор деҳқончилик қандай оғир вазиятда кечгани ҳаммага маълум. Лекин лалмикор деҳқон кўпинча меҳнатни йиғиштириб қўйиб, осмонга қарайди, ёмғир ёғишини кутади. Бу туфайли йиллар давомида кўп нарса йўқотилади.

Пудрат эса унинг нигоҳини осмонга эмас, ерга меҳнатга қадади. Биз, 1986, 1987 йилларда пудрат асосида ишладик Бу йилги хирмондан ҳам кўнглимиз тўқ. 1665 гектар лалми ернинг ҳар гектаридан 15 центнердан дон етиштириш учун курашяпмиз.

Кўриниб турибдики, пудрат деҳқон қалбига ишонч, қатъият туйғуларини олиб кирган. Шу жиҳатдан бир қанча илғор пудратчилар ташаббуси қўллаб-қувватлангани, тажрибалари кенг ёйилаётгани нур устига аъло нурдир. Бу —пудрат йўли ойдин йўл, эканлигини ёрқин исботлаб турибди. Айни пайтда бу — республика агросаноат комплекси ходимлари қурултойи қатнашчиларининг мурожаатига амалий жавобдир ҳам!

Зарбдор вахтада туриб

Бухоро таксомотор паркининг Б. Аҳмедов бошлиқ маршрут таксилари бригадаси коллективи Биринчи Май байрами шарафига зарбдор вахтада туриб, ишлаб чиқариш топшириқларини муддатидан илгари адо этмоқда. Улар эришган суръатлар илғор коллективга Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига олган юксак мажбуриятларни бажариш имконини бериши лозим.

Ҳайдовчилар мамлакат коммунистлари анжумани очиладиган кунга пассажирлар ташиш юзасидан етти ойлик топшириқни бажарганликлари тўғрисида рапорт беришга қарор қилганлар. Бундан ташқари бригада конференция очиладиган кунгача йил бошидан тежалган ёнилғи ҳисобига бир кун ишлаб беришни режалаштирган.

Б. Аҳмедов бригадаси ташаббусини унинг мусобақадошлари А. Собитов, А. Нагай, Б. Абдуллаев, Н. Нуриллаев ва таксомотор паркининг бошқа ҳайдовчилари қўллаб-қувватладилар.

Уйсозлар байрам шарафига

1-Тошкент уйсозлик комбинатида бошланган социалистик мусобақа илғорлари — А. Закусилов, А. Князев, Ҳ. Зияев бригадалари Биринчи Май байрамини зарбдор меҳнат билан кутиб олмоқдалар.

Илғор коллективлар биринчи квартал топшириғини муваффақиятли бажардилар. Масалан, 2-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган Александр Закусилов бригадаси вақтдан ўзиб ишламоқда. Пардозлаш ишлари бошқармасидан Хусан Зияев, монтаж бошқармасидан Александр Князев бригадалари ҳам аъло даражада ишлашмоқда.

1-уйсозлик комбинатининг илғор коллективлари Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар.

Ваъдага вафо

Тошкент тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси Валентина Эргашева Биринчи Май байрами арафасида беш йиллик тўрт йили планини муддатидан илгари бажарганлиги ҳақида рапорт берди. У Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига ўз зиммасига шундай мажбурият олган эди. Валентина зарбдор меҳнат туфайли кўзланган мақсадга муддатидан илгари эришди.

Илғор ишчи нормага кўра 740 та камерада ишлаши керак. Лекин у икки баравар кўп — 1200 камерада хизмат қилмоқда. Валентина техникани аъло даражада билиши, барча операцияларни аниқ бажариши натижасида ҳар куни кўплаб иш вақтини тежамоқда. Бу эса нормани анча ошириб бажаришга имконият яратмоқда.

Тўқимачилардан Светлана Никитина ва Йўлдош Мадаминов, комбинат фабрикаларида меҳнат қилаётган кўплаб илғорлар Биринчи Майни зарбдор меҳнат билан, сифатли газламалар тўқиб чиқаришни кўпайтириш билан кутиб олишмоқда.

(ЎзТАГ).

• Фан-техника тараққиёти — қайта қуришга

НОВАТОРЛИК ШИОРИ ОСТИДА

Партиямиз белгилаган янгиланиш стратегияси ҳар бир меҳнат коллективида, ҳар бир меҳнатчидан ижодий ва фидокорона меҳнат қилишни кутмоқда.

Илмий-техника жамиятлари ташкилотларининг фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга қўшаётган ҳиссаси, ўзгаришлар ва ҳал этилмаган муаммоларнинг таҳлили илмий-техника жамиятларининг VII Бутуниттифоқ съездида атрофлича қараб чиқилди ва у айни вақтда СССР илмий ва инженерлик жамиятлари союзининг таъсис съезди деб аталди.

СССР илмий ва инженерлик жамиятлари союзи — бу илмий-техникавий зиёлиларнинг, ишлаб чиқариш новаторларининг илмий, илмий-техникавий, инженерлик, иқтисодий ва бошқа жамиятларнинг ёки ташкилотларнинг фан, техника ҳамда халқ хўжалиги тармоқлари бўйича тузилган оммавий, ижодий ташкилотидир.

Союз фаолияти ўзини ўзи бошқариш, демократик централизм, коллектив раҳбарлик, ташаббускорлик, кенг ошкоралик, танқид ва ўз-ўзини танқид, ўзини ўзи маблағ билан таъминлаш асосида иш юритади. Илмий ва инженерлик жамиятлари союзига кирувчи ҳар бир жамият ўз мустақиллигини сақлаб қолади ва ўзининг устави ҳамда союз устави асосларига кўра иш кўради. Союз уставига мувофиқ СССР илмий ва инженерлик союзи жамиятининг Иттифоқчи республикаларда, ўлка ва областларда регионал ташкилотлари тузилади.

Ўзбекистон илмий ва инженерлик жамоатчилиги шу кунларда республика илмий-техника жамиятлари ташкилотининг қўшма пленумида саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа, колхоз ва совхозлар, илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари, олий ўқув юртлари ва техникумларидаги қуйи босқичда 4 мингдан зиёд бошланғич ташкилотни бирлаштирган йигирма тармоқдаги илмий-техникавий жамиятни бирлаштирувчи СССР илмий ва инженерлик жамиятининг Ўзбекистон ташкилотини таъсис этишга тайёргарлик кўрмоқда.

Республикамизнинг 370 мингдан зиёд илмий-техника жамиятининг аъзолари — олимлар, инженерлар, техниклар, иқтисодчилар, қишлоқ хўжалиги мутахассислари, ишлаб чиқариш новаторлари фан-техника тараққиётини жамоатчилик асосида бошқаришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Қайта қуриш шароитларида илмий ва инженерлик жамиятлари фаолиятининг асосий йўналишлари нималардан иборат? Аввало, бу — фан-техника тараққиёти шижоаткорларининг ғояларини тақриз қилиш ва танлаб олиш ҳамда бу ғояларни, таклифларни юқори органларга етказиш учун интилади. Республика илмий-техника жамиятлари бу борада муайян тажрибага эга.

Илмий ва инженерлик жамиятлари союзи ташкилотининг асосий вазифаси илмий ва техникавий ижодкорликни ривожлантиришдан, фан-техника тараққиёти вазифаларини ҳал этишда олимлар, инженерлар, ишлаб чиқариш мутахассислари ва новаторларини кенг жалб қилишдан, янги техника, технология ва ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаштириш ва автоматлаштириш асосида меҳнат унумдорлигини, техник даражасини, маҳсулот сифатини оширишдан, ресурсларни тежашдан, атроф-муҳитни муҳофаза қилишни тубдан яхшилашдан, фан ва ишлаб чиқариш ходимларининг ўзаро ҳамкорлигини ривожлантиришдан иборатдир.

Иқтисодий ислоҳотни амалга оширишда фаол иштирок этиш, корхона ва ташкилотларга тармоқ ва территориал органларга хўжалик ҳисобини, ўзини ўзи маблағ билан таъминлашга ёрдам бериш, бошқарув ва хўжалик юритишда илғор тажрибаларни умумлаштириш унинг муҳим ишларидан биридир.

СССР илмий ва инженерлик союзи жамияти фан ва техника давлат комитети, Фанлар академияси, касаба союз органлари, министрликлар, идоралар ва уларнинг ташкилотлари, халқ депутатлари Советлари билан мустаҳкам ҳамкорликда иш юритади. Союз органлари илмий-техник ёшлар ижодкорлигини ривожлантиришда комсомол комитетлари билан ҳамкорлик қилади, «Билим», ихтирочилар ва рационализаторларнинг Бутуниттифоқ жамиятлари ташкилотлари билан ўзаро алоқа олиб боради.

Илмий ва инженерлик жамиятлари союзи ижодий ва клуб фаолиятини, социал ва маиший базани яхшилаш, юксак ташаббус билан ишлаётган жамият аъзоларини рағбатлантиришни амалга ошириш мақсадида фонд ташкил этади.

Олдимизда катта ишлар турибди. Илмий-техника жамиятлари фаолияти янада такомиллаштиришни кутмоқда. Бунинг учун ижодий кўриклар ва конкурслар, конференция ва семинарлар ташкил этиш керак. Ижтимоий ижодий бирлашмаларнинг ишини, ишлаб чиқариш ўқувларини яхшилаш, мутахассислар малакасини доимий равишда ошириб бориш даркор.

Илмий ва инженерлик жамиятининг фан-техника тараққиёти фидойиларидан умиди катта. Бироқ жамиятимиз навқирон кучларга ҳам, кишиларнинг янгидан-янги ташаббусларига ҳам муҳтож. Чунки бу куч мамлакатимизда революцион ўзгаришлар рўй бераётган айни пайтда янада фаол иш кўрмоқда.

Т. РАШИДОВ,
Ўзбекистон илмий-техника жамиятлари республика кенгаши раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги.

ДАВРА СУҲБАТЛАРИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия институтида ўтказилган Давра суҳбати ходимларда катта қизиқиш уйғотди. Давра суҳбатини муассаса хотин-қизлар кенгаши уюштирди. Институтнинг мажлислар зали одамлар билан лиқ тўла эди. Акушерлик ва гинекология илмий-тадқиқот институти етакчи мутахассисларининг оилани медицина жиҳатидан планлаштириш ҳақидаги фикрларини эшитиш учун қўшни Ўсимлик моддалари химияси институтидан ҳам одамлар келишган эди.

— Оилани планлаштириш муаммоларига бўлган қизиқиш сезиларли даражада кучайди, — дейди Тошкент шаҳар Куйбишев районидаги «Билим» жамиятининг масъул секретари Д. Маликова. — Кўпгина коллективлардан шундай суҳбатлар ўтказиш ва лекциялар ўқиш ҳақида илтимослар тушмоқда. Шу сабабли химия институтидаги учрашувда қатнашган мутахассисларнинг суҳбатларини плёнкага ёзиб олишга қарор қилдик. Ҳозирча биз учун одат тусига кирмаган суҳбатларнинг фонограммалари кўпайтирилиб, тез орада район меҳнат коллективларида: бевосита аудиторияларда, маҳаллий радиоузеллар орқали мунтазам равишда эшиттириб борилади.

ПАРРАНДАЧИЛИК ИСТИҚБОЛИ

Тошкентда ўтказилаётган Бутуниттифоқ семинарида паррандачиликни интенсивлаш проблемалари муҳокама қилинди. Семинар қатнашчиларининг таъкидлашларича, энг жўшқин соҳа бўлган паррандачилик (кейинги 20 йил ичида жаҳонда парранда гўшти ва тухум етиштириш уч баравар кўпайди) ўз маҳсулдорлигини оширишнинг кўпгина резервларни ҳали тугатган эмас. Мамлакатдаги энг яхши хўжаликларнинг тажрибаси ҳам шундан далолат беради. Бу хўжаликларда бройлер жўжаларининг кунлик эт қўйиши муқим бўлишига эришилди, товуқлар бир йилда ўрта ҳисобда 238 тагача тухум берадиган бўлди. Кўпгина регионларда маҳсулот таннархи анча арзонлашди.

Аммо соҳа миқдор кўрсаткичлари жиҳатидан 1990 йилга мўлжалланган марраларга чиққан бўлсада, аммо маҳсулот сифати кўпинча замонавий талабларга мувофиқ эмас.

Ишлаб чиқариш ва технология интизомининг пастлиги шундай вазиятнинг асосий сабабларидан биридир: паррандани боқиш ва озиқлантириш режимлари бузилмоқда, соҳа корхоналари машина-ускуналар билан дуруст таъминланмаган. Ветеринария ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Семинар қатнашчилари паррандачиларнинг яқин йиллардаги асосий иш йўналишларини белгилаб олдилар: ҳамма иттифоқдош республикаларда хўжалик ҳисобидаги илмий ишлаб чиқариш бирлашмалари тузилади, соҳа ўзини-ўзи озуқа билан таъминлашга ўтказилади, фирма савдоси, қайта ишлаш базалари кенгайтирилади.

(ЎзТАГ).

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

Афғонистон теварагидаги аҳволни сиёсий воситалар билан бартараф этиш юзасидан апрель ойининг ўрталарида Женевада имзоланган битимлар сиёсат доираларининг ва жаҳон жамоатчилигининг ҳамон диққат марказида турибди. Зўр халқаро аҳамиятга эга бўлган, Афғонистон муаммосини бартараф этиш учун зарур ташқи шароитларни яратувчи фавқулодда муҳим воқеа рўй берди, деган фикр якдиллик билан изҳор этилмоқда.

Женева жараёни ниҳоясига етказилганига берилган бу баҳо мутлақо табиийдир. Ҳозирги замоннинг энг мураккаб маҳаллий можароларидан бирини ҳал этишда муҳим қадам қўйилди, бу можаронинг акс садолари у ривожланиб борган географик райондан анча олисларда ҳам жуда сезилиб турар эди.

Женева битимларининг имзоланиши ўз аҳамияти жиҳатидан ўртача ва камроқ олислик ракеталарини тугатиш тўғрисидаги Совет — Америка шартномаси билан бир қаторда туради. Иккала ҳолатда ҳам томонларнинг бир-бири манфаатларини эътиборга олишга тайёрлиги туфайли муваффақиятга эришиш мумкин бўлди. Айни шартнома каби Женева битимлари ҳам янгича сиёсий тафаккур халқаро сиёсатда мухолифлик психологиясидан, эскирган сийқа фикрлардан устун бўлиб чиқиши мумкинлигини кўрсатиб турибди.

Женева жараёнини ниҳоясига етказиш йўли осон бўлмади. Бу ишда кучайишлар ва сусайишлар, умидлар ва умидсизликлар бўлди, аммо пировард натижада реаллик ва соғлом ақл-идрок туйғуси, можарони бартараф этишда қатнашувчи барча томонларнинг ҳаммага мақбул аҳдлашувга эришиш муддаоси ғолиб чиқди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг ва Афғонистон Республикаси Президенти Нажибуллонинг 1988 йил 8 февралдаги баёнотлари ҳал қилувчи туртки берди. М. С. Горбачев билан Нажибулло ўзларининг Тошкентда 1988 йил 7 апрелдаги учрашувида можарони бартараф этишга дахлдор бўлган ҳамма томонларнинг амалий ўзаро баҳамжиҳат ҳаракати натижасида битимларни имзолаш йўлидаги сўнгги тўсиқлар олиб ташланди, деб қайд этиш имкониятига эга бўлдилар. Женева жараёнини муваффақиятли тугаллашда БМТ Бош секретари ва унинг музокаралардаги шахсий вакилининг хизмати катта бўлди. Бу эса мушкул вазиятларни бартараф этишда БМТнинг потенциал имкониятларини яна бир бор тасдиқлайди.

Женева битимлари мажбуриятлар ва манфаатлар мувозанатини ўзида мужассамлаштиради. Мажбуриятлар Афғонистонга қарши эълон қилинмаган урушни тўхтатишни, шу урушнинг Покистон территориясидаги манбаини тугатиш учун зарур чоралар кўрилишини ўз ичига олади, бу хусусда тегишли халқаро кафолатлар берилди. Афғон қочоқларининг ўз юртига қайтиши муаммоси ҳал этилади. Улар ўз оилаларига, ўз мамлакатидаги тинч турмушга бемалол қайта олишлари учун шароит яратилмоқда. Битимларда Афғонистон ҳукуматининг илтимосига биноан шу мамлакатда турган совет қўшинларини Афғонистондан Ватанга қайтариш муддатлари ва босқичлари белгиланган. Уларни олиб чиқиб кетиш 1988 йил 15 майда бошланади ва кечи билан 1989 йилнинг 15 февралида тугалланади. Бизнинг мамлакатимиз кулфатда қолган дўст қўшни халққа ёрдам берган ўз ўғлонларининг уйига қайтишларини кутмоқда. Совет кишилари уларнинг жасоратини унутмайдилар, афғонлар диёрида жон фидо қилган кишиларнинг хотирасини муқаддас билиб эъзозлайдилар.

Эндиликда Афғонистон теварагидаги вазиятни сиёсий бартараф этишнинг бундан буёнги тақдири томонлар ўз зиммасига олган мажбуриятларнинг бутун комплексини нақадар масъулият, изчиллик ва ғайрат билан турмушга татбиқ этишларига боғлиқ. Совет Иттифоқи Женева битимларига тўла мувофиқ равишда иш тутишга, уларнинг қоидаларига аниқ ва оғишмай риоя этишга аҳд қилган. Бу хусусда шубҳа-гумон бўлмаслиги керак: томонларнинг бошқа мажбуриятлари каби совет қўшинларини олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги аҳдлашув ҳам муқаррар характерга эгадир. Афғонистон ҳукумати ўз мажбуриятларини ҳалол ва изчил бажаришга аҳд қилганини билдирди. Битимларга мувофиқ БМТ раҳбарлигида иш кўрувчи назорат ва текшириш механизми таъсис этилади. Бу эса аҳдлашувлар бажарилишига ишонч даражасини оширади.

Бироқ баъзи сиёсат ва давлат арбобларининг позицияси ҳавотирлик туғдирмай қола олмайди. Женева ҳужжатлари остига қўйилган имзоларнинг сиёҳи қуримай турибоқ, Женева битимларининг руҳи ва ҳарфига зид гаплар айтила бошланди. Шу муносабат билан Совет томони битимлар қатнашчиларининг ҳуқуқлари ва вазифалари битим текстларидан равшан келиб чиқишини яна бир бор таъкидлашни истайди. Қайд этилган аҳдлашувлардан ҳар қандай чекиниш Афғонистон муаммосини бартараф этиш ишига зиён етказиши мумкин, бутун дунёнинг кўз ўнгида ўз зиммасига олган мажбуриятини бузган давлатнинг маънавий обрў-эътиборига доғ туширади.

Женева битимлари имзоланиши билан афғонлар диёрида тинчлик ўрнатиш истиқболи жуда ойдинлашиб қолмоқда. Бу битимлар Афғонистоннинг ички ишларини ташқаридан ҳеч кимни аралаштирмай, бундан буён қон тўкилишига йўл қўймай ҳал этиш учун шароит яратади. Афғонистон ҳукуматининг ўт очишни тўхтатиш ва миллий яраш тўғрисидаги маълум таклифлари тўла-тўкис ўз кучида қолади. Мутлақ кўпчилик афғонлар Женева битимларининг имзоланишини маъқуллаб ва умид билан кутиб олдилар. Пешоварда ўрнашиб олган «ашаддий оппозициягина» ҳамон қайсарлик қилиб, Женева жараёнининг натижаларини тан олишни хоҳламаяпти, уруш ҳаракатларини тўхтатишдан бош тортаяпти. Уларнинг урушқоқлик руҳидаги баёнотлари янгилик эмас, бу эса ўз ватанининг, ўз халқининг тақдири учун масъулият туйғуси йўқлигинигина тасдиқлайди, холос. Бироқ энди Покистон ҳукумати ўзининг кескин сўзини айтиши керак, бу мамлакатнинг ҳукумати ўз территориясида Афғонистон ҳукуматига қарши қўпорувчилик фаолияти олиб бориш мақсадида сиёсий ва бошқа группаларнинг туришига, уларни лагерларда ва базаларда ёки бошқа бирон-бир тарзда яширишга, уларни ташкил этиш, ўқитиш, пул билан таъминлаш, уларга анжомлар ва қуроллар беришга йўл қўймаслик мажбурияти остига ўз имзосини қўйди.

Бутун халқаро ҳамжамият бундан буён Афғонистоннинг ўзидаги вазиятнинг ривожланишини янада зўр эътибор билан кузатиб боради. Президент Нажибулло бошчилигидаги Афғонистон раҳбарияти ўтказаётган миллий яраш сиёсати ҳозирнинг ўзида Женева битимлари имзоланмасидан илгариёқ дастлабки натижаларини бера бошлаган эди ва афғонлар жамиятининг ғоят турли табақаларини ўз тарафига тобора кўпроқ жалб этмоқда. Ўз мамлакатидан кетиб қолган кўпгина афғонлар ҳам энди шу сиёсатни қўллаб-қувватлашларини билдирмоқдалар.

Афғонистон Республикасининг раҳбарияти оппозициядаги барча кучлар билан шу жумладан қўлга қурол олиб ҳаракат қилаётган кучлар билан ҳам мулоқот бошлашга тайёрлигини эълон қилди. Ҳамма эътироф этган бу йўлни амалга ошириш — афғонларнинг ўз ишидир. Фақат уларгина умуммиллий асосда ўзаро келишиб олишнинг ўз мамлакати учун мақбул йўлларини топишлари мумкин. Бошқалар ҳам бу жараёнга кўмаклашишлари мумкин. Бироқ биринчи навбатда, четдан вазиятни кескинлаштиришга олиб бориши, афғонларнинг ўз ўрталарида ҳамжиҳатликка эришиш иложини топишни қийинлаштириши мумкин бўлган бирон-бир ҳаракат қилинмаслиги муҳимдир. Шу муносабат билан БМТ Бош секретарининг ўринбосари Д. Кордовеснинг воситачилик куч-ғайратлари ҳам фойдали бўлур эди.

Совет ҳукуматининг фикрича, Женева битимларига риоя этиш — жафокаш афғон диёрида тинчлик ўрнатишнинг, Афғонистон мустақил, қўшилмаган, бетараф давлат тарзида қарор топишининг энг муҳим шартидир.

Женевада имзоланган битимлар Совет — Афғонистон муносабатларидагина эмас, шу билан бирга бутун афғон муаммосини ҳал этишда ҳам сифат жиҳатдан янги босқични очади. Афғон халқига тинч турмушни йўлга қўйишда ёрдам бериш — барча давлат, сиёсат ва жамоат арбобларининг, ҳамма софдил кишиларнинг бурчидир.

• Афғонистонда Савр инқилобининг 10 йиллигига

ШОНЛИ САНА

Кобул кўчаларидан ўтиб борган киши ҳар куни шаҳар қиёфасида катта байрамнинг янгидан-янги аломатларини кўриши мумкин. Афғон халқи 27 апрелда Савр инқилобининг 10 йиллигини шоду-хуррамлик билан нишонлади.

Афғон халқининг кенг оммаси Женева битимларида мустаҳкамланган мамлакатда тинчлик ўрнатиш реал имкониятини маъқуллаб кутиб олди. Анъанага кўра инқилоб йиллигини байрам даврида мамлакат меҳнат коллективлари мусобақасининг якунлари чиқарилди.

Суратда: Кобул шаҳри кўчаларида.

В. Дубиль фотоси, **ТАСС фотохроникаси.**

АФҒОН ХАЛҚИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ ШАРАФИГА

Бундан ўн йил муқаддам Афғонистон Халқ демократик партиясининг раҳбарлигида амалга оширилган Савр инқилоби тараққиёт, демократия ва адолат принциплари асосида афғон халқи олдида миллий ривожланиш учун кенг истиқболлар очди. Ўзбекистон меҳнаткашлари бутун совет халқи ва ер юзидаги тараққийпарвар жамоатчилик билан биргаликда қўшни, дўст мамлакат тарихида бурилиш марраси бўлган ана шу шонли санани кенг кўламда нишонламоқдалар. Республикада ўтаётган Совет-Афғон дўстлиги ҳафталиги Савр инқилобининг ўн йиллигига бағишланди. Ана шу ҳафталик доирасида Ўзбекистон шаҳарлари ва қишлоқларида йиғилишлар, бирдамлик митинглари, совет афғон дўстлиги кечалари ўтказилмоқда, Афғонистонда миллий яраш сиёсатини амалга ошириш ва мазкур мамлакатда содир бўлаётган социал ўзгартишлар ҳақида ҳикоя қилувчи фото кўргазмалар очилди.

Тошкент жамоатчилиги вакилларининг 26 апрель куни бўлиб ўтган тантанали йиғилиши афғон халқининг миллий байрамига бағишланди. Бу йиғилишда республика пойтахти ўқув юртларида таълим олаётган афғон йигит-қизлари қатнашдилар.

Афғонистон билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамияти Ўзбекистон республика бўлимининг раиси, «Ҳақиқати Ўзбекистон» газетасининг редактори Ш. Ниёзовнинг докладида, 20-ўрта ҳунар-техника билим юрти ишлаб чиқариш таълими мастери, собиқ интернационалист жангчи А. М. Абдуллаев, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Ўзбекистон республика комитети раисининг ўринбосари, профессор Г. А. Хидоятовнинг нутқларида Савр инқилобининг бу йилги санасини Афғонистон халқи ва унинг бутун жаҳондаги дўстлари Афғонистон теварагидаги вазиятни бартараф этиш тўғрисида Женева битимлари имзоланган алоҳида вазиятда кутиб олаётганлиги таъкидланди. Афғонистон Республикаси ва Совет Иттифоқи раҳбарларининг биргаликда куч-ғайрат сарфлашлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев билан Афғонистон Республикасининг Президенти Нажибуллонинг Тошкентдаги учрашуви ана шу битимнинг имзоланишига йўл очди. Тошкентдаги учрашув янгича сиёсий фикрлашнинг самарали намунасидир.

Тантанали йиғилишда сўзлаган нотиқлар жаҳон империализми ва регионадаги реакция ёш республикага тиқиштирган эълон қилинмаган оғир уруш шароитида афғон халқи ,мана ўн йилдан бери Савр инқилоби идеалларига мувофиқ тарзда янги, адолатли ҳаёт қураётганлигини таъкидладилар. Мамлакатда туб ўзгаришлар амалга оширилмоқда, миллий экономика ва маданият ривожланмоқда. Мамлакатда яшовчи халқлар ва қабилаларнинг тенглиги эълон қилинди, уларга давлатни бошқаришда қатнашиш учун кенг имкониятлар яратилди. Совет Иттифоқи Савр инқилоби ғалабаларини ҳимоя қилишда, социал-иқтисодий ўзгаритишларни амалга оширишда афғон халқига жуда катта интернационал ёрдам берди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари Афғонистон Республикаси билан анъанавий дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Бизнинг мутахассисларимиз иштирокида Афғонистонда кўпгина халқ хўжалик объектлари бунёд этилмоқда. Тошкентдаги ўқув юртларида дўст мамлакат учун кадрлар тайёрланмоқда. Афғонистондаги бир қанча вилоятлар ва Ўзбекистон областлари ўртасида бевосита оталиқ алоқалари ўрнатилди, мунтазам равишда ўзаро делегациялар юборилмоқда.

Совет кишилари АХДП эълон қилган миллий яраш йўлини, Женева битимларига қатъий риоя қилиш асосида жафокаш афғон заминида қон тўкишни яқин орада тўхтатиш йўлини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар.

Йиғилиш аҳли янги ҳаёт қуришда афғон халқига муваффақиятлар тилади.

Йиғилишда Афғонистон Республикасининг тошкентдаги бош консули Ғулом Ҳазрат Ҳамгар нутқ сўзлади.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Отажонов қатнашди.

* * *

Афғонистондаги Савр инқилобининг ўн йиллиги муносабати билан Афғонистон республикасининг Тошкентдаги бош консули Ғулом Ҳазрат Ҳамгар қабул маросими ўтказди. Қабул маросими самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

(ЎзТАГ).

ЛАУРЕАТЛАР ЭЪЛОН ҚИЛИНДИ

Афғонистонда Апрель революциясининг ўн йиллиги байрами арафасида Совет — Афғон дўстлиги номли мукофотларни бериш комитети 1987 йил лауреатларини эълон қилди.

Бу мукофотларни Совет дўстлик жамиятлари союзи, Афғонистон билан дўстлик ва маданий алоқа Совет жамияти, Бутуниттифоқ авторлик ҳуқуқи агентлиги, СССР Журналистлар, Ёзувчилар, Рассомлар, Кинематографчилар ва Театр арбоблари союзлари 1981 йилда таъсис этган эди. Бу мукофотлар Афғонистоннинг ижодий зиёлиларига, олимларига ва жамоат арбобларига энг яхши адабиёт ва санъат асарлари учун, совет авторларининг китобларини, илмий-тадқиқот асарларини Афғонистон халқларининг тилларига таржима қилганлик учун берилади. Уларнинг икки мамлакат халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни, тинчликни мустаҳкамлаш борасидаги актив фаолияти ҳам ана шу фахрий мукофотлар билан тақдирланади.

Афғонистон Миллий фронти марказий кенгашининг раиси А. Р. Хатиф, «Ҳақиқате инқилоби савр» газетасининг бош муҳаррири М. Х. Шафий, Ёзувчилар иттифоқининг котиби А. Ноибий, «Кобул нандари» театрининг актёри С. М. Машъал, Санъат ходимлари иттифоқининг бўлим мудири А. В. Модади, Радиоэшиттириш, телевидение ва кинематография давлат комитетининг бўлим мудири А. Х. Алил, рассом А. В. Поползай, таржимон Х. Юсуфий Совет — Афғон дўстлиги номли мукофотларнинг ўтган йилги лауреатлари бўлдилар.

Лауреатларга фахрий дипломлар, кўкракка тақиладиган нишонлар топширилади, улар Совет Иттифоқи билан танишиш учун мамлакатимизга сафар қиладилар.

(ТАСС).

ДЎСТЛИК КЕЧАСИ

Чет эллардаги ватандошлар билан маданий алоқалар «Ватан» жамиятида Афғонистондаги Апрель инқилобининг ўн йиллигига бағишланган кеча бўлди. Унда Тошкент олий ўқув юртларида таълим олаётган ва отабоболари ўзбекистонлик бўлган афғон студентлари қатнашдилар.

— Минг-минглаб афғонлар Апрель инқилобининг ўн йиллиги кунларида қувонч, тинчлик ва бахт-саодатга эришиш умиди билан яшамоқдалар, — деди Тошкент давлат университетининг студенти Асадулло Хамнаво. — Совет Иттифоқилик дўстларимиз бизнинг бу ҳис-туйғуларимизга ҳамдам бўлмоқдалар, биз уларнинг қардошлик ёрдамини ҳеч қачон эсдан чиқармаймиз.

Кечада афғон студентлари тинчликка бағишланган ўз шеърларини ўқиб бердилар. Ўзбекистон санъат усталари концерт қўйдилар.

(ЎзТАГ).

МУСОБАҚАНИ АВЖ ОЛДИРИБ

Пахтачи районидаги Киров номли колхоз чорвадорлари 1987 йилда сут етиштириш ва давлатга сотиш, соғин сигирлар маҳсулдорлигини ошириш бўйича юксак пировард натижаларга эришилганлиги учун Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети ва агросаноат комплекси ходимлари касаба союзи республика комитетининг фахрий Дипломини олишга сазовор бўлган эдилар.

Улар бу йил янги марраларни эгаллаш учун курашни авж олдириб юбордилар. Дастлабки кварталда хўжалик «оқ чашма» соҳибалари эл-юрт дастурхонига белгиланганидан 116 тонна кўп сут армуғон этдилар. Уч ойлик план 107 процент уддаланди.

Айни кунларда улар Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўп маҳсулот тайёрланишини таъминламоқдалар.

Б. ШАМСИЕВ.

«Совет Ўзбекистони»га жавоб берадилар

ВАЗИФАСИДАН БЎШАТИЛДИ

Денов шаҳрида яшовчи Ж. Урунхолов редакциямизга шаҳар сартарошхонаси мудири Б. Рашидовнинг нотўғри ҳатти-ҳаракатлари тўғрисида шикоят хат йўллаган эди.

Ушбу ариза юзасидан текшириш ўтказган **ЎЗБЕКИСТОН ССР АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИНИСТРЛИГИ**дан олинган расмий жавобда шундай дейилади:

— Хатда кўрсатилган фактлар асосан тасдиқланди. Денов шаҳар аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси буйруғи билан Ж. Урунхолов аввалги вазифасига тикланди.

Бошқарма буйруғи билан ноқонуний хатти-ҳаракат учун сартарошхона мудири Б. Рашидов лавозимидан бўшатилди.

Ҳозирги вақтда Денов шаҳридаги 2-сартарошхонада ишлаш учун қулай шароит яратилди.

САНСАЛОРЛИК УЧУН

Қарши районидаги «Аврора» совхозида истиқомат қилувчи Ш. Нашировa хатида уйига ўғри тушганлиги, район ички ишлар бўлимида сансалорликка йўл қўйилаётганлиги хабар қилинганди.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТЬ ПРОКУРАТУРАСИдан олинган жавобда қайд этилишича, мазкур факт бўйича Қарши район ички ишлар бўлими жиноий иш қўзғатган. Бу ишни текширишда сансалорликка йўл қўйган терговчи Боймуродов ички ишлар органларидан бўшатилган.

ҲАЙФСАН БЕРИЛДИ

Пахтачи районида яшовчи И. Мавлонов ўз хатида ноҳақдан қамалганлиги тўғрисида ёзган эди.

— Мавлоновни асоссиз равишда жиноий жавобгарликка тортганлиги учун Пахтачи район прокуратураси терговчиси К. Набиевга ҳайфсан берилди, — дейилади **САМАРҚАНД ОБЛАСТЬ ПРОКУРАТУРАСИ**дан олинган жавобда. — Ҳозирги вақтда район прокурори Каримов прокуратура органларида ишламаётир.

ФАКТЛАР ТАСДИҚЛАНДИ

Балиқчи районидаги «Қаҳрамон» участкасида яшовчи бир группа газетхонлар алоқа бўлими ходимлари газета-журналларни, хат ва телеграммаларни эгаларига ўз вақтида етказиб бермаётганликлари хусусида шикоят қилишган эди.

БАЛИҚЧИ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ йўллаган жавобда қуйидагилар маълум қилинади:

— Хатда келтирилган фактлар тасдиқланди. Текшириш якунлари район алоқа тармоғи инженер-техникларининг кенгайтирилган йиғилишида муҳокама қилинди.

Ўз вазифасига совуққонлик билан қараганлиги, ходимлар ўртасида меҳнат интизомини бўшаштириб юборганлиги учун «Қаҳрамон» алоқа бўлими бошлиғи О. Тўйчиева қаттиқ огоҳлантирилди. Кундалик газета-журналларни, хат ва телеграммаларни эгаларига ўз вақтида етказиб бермаганлиги учун «Ғузар» участкаси почтальони М. Меҳмонов вазифасидан четлатилди, монтёр Ю. Эргашев эса лавозимидан бўшатилиб, ремонтчилар бригадасига ўтказилди.

Район алоқа тармоғига келгусида бундай камчиликларга йўл қўймаслик вазифаси топширилди.

Афғонистонга бағишланди

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятида бўлиб ўтган кечада Афғонистонга бағишланган шеърлар янгради. Кеча Совет — Афғонистон дўстлиги ҳафталиги доирасида ўтказилди.

Бу ерга шоирлар, ёзувчилар, Афғонистон билан дўстлик жамияти бўлимининг активлари келишди. Интернационалчи жангчилар ҳам таклиф этилди.

Бу йигитлар яқиндагина солдат гимнастёркасини кийиб, интернационал бурчларини адо этиб, Апрель инқилоби ғалабаларини ҳимоя қилишда ёрдам берган эдилар. Энди улар тинч ҳаётга қайтиб келишди.

— Энг эсда қоларли кун тўғрисида сўраяпсизми? Мен учун Афғонистонда ўтказилган ҳамма кун ҳам эсда қоларлидир, — деди учрашувда монтажчи Вадим Камшуков. — Мен ўзим қатнашган жанговар операцияларнинг ҳар бирини эслайман, шу операциялардан уйга қайтиб келолмаган дўстларимни, оёғимиз етган тоғ сўқмоқларини эслайман. Буларни ҳеч қачон унутолмайман.

— Ўшанда биз жасорат тўғрисида ўйламасдик, — деди студент Равшан Турсунов. — Минг-минглаб ҳимоясиз кишилар, хотин-қизлар, болалар кексалар ёрдамларимизга муҳтож эканликларини билар эдик. Мана энди Женева битимлари имзоланди, Афғонистон диёрида ҳам тинчлик бўлади, деган умиддамиз.

Кечада сўз усталарига кўпгина саволлар берилди. Улар Афғонистонга бағишланган нашрлар тўғрисида, бу мамлакат ёзувчилари асарларини таржима қилиш устидаги ишлар ҳақида гапириб бердилар.

(ЎзТАГ мухбири).

Агросаноат комплекси экономикаси: ўзини-ўзи пул билан таъминлаш муаммолари

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ ВА КАДРЛАР ОМИЛКОРЛИГИ

Яқинда М. С. Горбачев Ўзбекистонда бўлган вақтида республикада яратилган потенциал зарур самара бермаётганлигига эътиборни жалб этди. Қишлоқ хўжалигининг фонд билан таъминланганлиги 1970 йилдан 1986 йилгача 4,1 баравар кўпайди, ялпи маҳсулот эса фақат 1,5 баравар ўсди. «Меҳнат унумдорлиги, — деб таъкидлади у, — эски даражада қолиб кетди. 80-йилларнинг бошидан бери республикада қишлоқ хўжалиги маҳсулоти ҳажми ўсмаяпти».

Туб ислоҳот, хўжалик ҳисобига, хўжалик юритишнинг янги услубларига ўтиш яратиб бераётган имкониятлардан кенг фойдаланиш вазифаси қўйилди. Республикада ана шундай тажриба бор, лекин у секинлик билан ёйилмоқда.

Сурхондарё область агросаноат комитетининг хўжаликлари ва корхоналари биринчи бўлиб хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи пул билан таъминлашга ўтишди. Бизнинг мухбиримиз область агросаноат комитетининг раиси Ҳ. Шарофиддинов билан учрашди. Қуйида улар ўртасида бўлиб ўтган суҳбат босилмоқда.

— Ҳимойиддин Шарофуддинович, область агросаноат комитетининг хўжаликлари ва бошқа корхоналари (ҳаммаси бўлиб улар 239 та) янги шароитларда ишлай бошлашди. Бу дадил қадам. Негаки, ўзини-ўзи пул билан таъминлашга ўтишга қарор қилиш учун шунга мувофиқ равишда иқтисодий асослар ҳам керак бўлади.

— Шундай асослар бор. Бутун область экономикасининг 80 проценти Сурхондарё аграр сектори ҳиссасига тўғри келади. Дастлабки икки йилда ана шу аграр секторда ижобий силжишлар кўзга ташланди. Ўн биринчи беш йилликнинг ўртача йиллик даражасига таққослаганда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 18 процентга, шу жумладан пахта толаси — 7 процент, гўшт — 16,3, сут — 30,3 процентга кўпайди. Олинган ялпи маҳсулотнинг ҳар бир сўми ҳисобига қилинган харажатлар 10 тийинга арзонлашди ва рентабеллик 37,5 процентгача ўсди.

Муваффақиятларнинг баъзи бир омилларини айтиб ўтмоқчиман. Хўжаликларда алмашлаб экишларни жорий қилдик, ерларнинг юқори маҳсулдорлигини таъминлаш мақсадида экинларнинг оқилона структурасини белгилаб чиқдик. Ставрополликлар тажрибаси бўйича бошқаришнинг цех структурасини қўллана бошладик. Хўжаликларда илгариги агроучасткалар ва бўлимлар ўрнига деҳқончилик, механизациялаш, чорвачилик, ирригация ва мелиорация, шунингдек, маданият ва маиший хизмат цехлари ташкил этилди.

Деҳқончилик цехларида пахта, дон ва силос учун маккажўхори, сабзавот, ҳўл мева ва озуқа етиштиришга ихтисослаштирилган йирик бригадалар ташкил этилди. Цех структурасига ўтилиши муносабати билан хўжаликларда бошқариш аппарати ходимлари ва хизмат кўрсатувчилар сони 480 кишига камайдики, улар оладиган йиллик иш ҳақи фонди 712 минг сўмни ташкил этар эди. Меҳнатни яхшироқ ташкил этиш туфайли 16 миллион сўмлик турадиган ҳар хил турдаги қишлоқ хўжалик машиналари бўшатиб олиниб, улар ёрдамчи хўжаликлар ва кооперативларга реализация қилинмоқда.

— Лекин шунга қарамай, статистика бошқармасидан хабардор қилишларича, областда 18 хўжалик оғир молиявий аҳволда экан. Улар давлатдан 20 миллион сўм қарз бўлиб қолишган. Яна шу муаммо ҳам борки, 246,4 миллион сўмдан иборат бутун фойданинг тўртдан уч қисми иқтисодий жиҳатдан бақувват бўлган хўжаликларнинг 50 проценти қўлида жамлангандир. Барча қарзларнинг тўртдан уч қисми эса камқувват, қолоқ хўжаликларнинг учдан бирига тўғри келади. Хўш, зарар келтираётган корхоналар масаласи нима бўлади?

— Биз барча хўжаликларни иқтисодий кўрсаткичларини ҳар томонлама таҳлил қилиб, рентабеллилик даражасига қараб группалар тузиб чиқдик. 103 колхоз ва совхоздан 12 тасининг рентабеллилик даражаси 70 процентдан юқоридир, 44 хўжаликда эса — 40 дан 70 процентгача, 17 хўжаликда эса — 30 дан 40 гача ва 22 хўжаликда 11 дан 13 процентгачани ташкил этади.

Фойда олиш ва рентабеллиликнинг ташкил топган барқарор даражаларини ҳисобга олиб, айрим хўжаликларни босқичма босқич тўла хўжалик ҳисоби шароитларига ўтказишга қарор қилинди. Камқувват хўжаликларни кадрлар билан мустаҳкамлаймиз. Лекин улар иқтисодий жиҳатдан қўллаб-қувватланмаса, тўла ривожланиш йўлига тушиб ололмайди. Рентабеллиги паст ва зарар кўрадиган хўжаликлар молиявий аҳволини соғломлаштириш мақсадида уларнинг ссудалар бўйича давлат банкига қайтарадиган 83 миллион сўм қарзларини тўлаш муддати 1995 йилгача узайтирилди.

1988 йилгача хўжаликлар капитал сарфларини молия билан таъминлаш, мактабгача тарбия муассасаларини сақлаш, техника, минерал ўғитлар нархларидаги фарқларни қоплаш, оғир вазнли ёш қора молларнинг харид нархларига устама тўлаш ва бошқа мақсадлар учун бюджетдан 36 миллион сўм маблағ олардилар. Эндиликда улар ана шу маблағларнинг 70 процентини қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид нархларига устама сифатида оладилар.

Шу ўринда кичкинагина, лекин муҳим тушунтириш бериб ўтиш лозим бўлади. Харид нархларига қўшиладиган устама — бу гарантияланган эмас, балки вақтинчалик иқтисодий тадбирдир. Бошқача қилиб айтганда, бундай устама ҳамма вақт тўланавермайди. Хўжаликлар ўз ишлаб чиқариш потенциалини кучайтиришлари, аммо шу билан бирга унинг қайтимини кўпайтириш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилишлари зарур.

Шубҳасиз, маблағларни қайта тақсимлаганда молиявий аҳволи ва ишлаб чиқариш кучлари кўпроқ издан чиққан хўжаликлар бундай маблағларни хийла анча оладилар. Бу билан биз тенг бўлган старт олиш имкониятларини яратамиз. Бундай ишдан кузатилган мақсад — иқтисодий жиҳатдан камқувват бўлган хўжаликлар зарар келтиришига барҳам бериб, улар ишлаб чиқаришининг самарадорлигини оширишдир.

— Борди-ю кўрилаётган чораларга қарамай, айрим колхоз ва совхозлар ўз аҳволини яхшилай олмасалар ва тўла хўжалик ҳисоби ҳамда ўзини-ўзи пул билан таъминлаш шароитларида ишлаш даражасига кўтарила олмасалар, у ҳолда нима бўлади?

— Шундай ҳолат рўй берган тақдирда, ерларнинг бир қисмини бақувват хўжаликларга ёки кооперативларга беришни, зарар келтирадиган хўжаликларни кучлироқлари билан қўшиб юборишни, ёки ерларни ёрдамчи хўжаликлар ташкил этиш учун саноат корхоналарига беришни мўлжалламоқдамиз. Хуллас, биз конкрет шароитлардан келиб чиқиб, ҳар қандай самарали ечимлар ва ташкилий-иқтисодий тадбирлар кўриш ниятидамиз. Дарвоқе, кейинги икки йил ичида ерлари кам ва норентабел бўлган 15 та совхоз тугатилди. Шу йилнинг ўзида «Дербант», «Ширин» совхозлари ва мевали кўчат етказувчи питомник зарар келтирувчи хўжаликлар сифатида тугатилди.

— Агросаноат комитети хўжаликларининг бюджет билан, юқори ташкилотлар билан муносабатлари қай йўсинда қурилади?

— Бундай муносабатлар иқтисодий асосланган узоқ муддатли нормативлар негизига қурилади. Колхозлар, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари учун 1988—1990 йилларга планли фойданинг ўртача 4 процентгачасини бюджетга тўлаш нормативлари белгиланган. РАПО, область агросаноат комитети, Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг марказлаштирилган (резервли) фондлари ташкил этилади. Колхоз ва совхозлар ўзларининг иқтисодий аҳволига қараб, ана шу фондга олган фойдаларининг 30 дан 40 процентгачасини ўтказиб турадилар. Бу маблағлар хўжаликлараро тадбирларни амалга оширишга, табиий офатлар етказган зарарларни қоплашга, агросаноат системаси аппаратини сақлашга сарфланади. Резерв фонддан кўрсатиладиган ёрдам қайтариш шарти билан берилади. Олинган ёрдам суммаси эса асосан йиллар яхши келган вақтда қайтарилади.

— Хўжаликлар раҳбарлари билан суҳбатларда кўпинча РАПО штати ниҳоятда каттлашиб кетган, уни қисқартириш керак, деган гапларни эшитиш мумкин. Сизнинг бу ҳақдаги фикрингиз қандай?

Область агросаноат комитетини ташкил этаётганимизда аппаратни 30 кишига, РАПОда эса 15 процентга қисқартирдик. Ҳозирги вақтда уларнинг ходимлари 33 дан 49 кишигачани ташкил этади. Хўжалик ҳисоби принциплари ва ўзини-ўзи пул билан таъминлаш асосида ишлашнинг дастлабки босқичида Термиз, Ангор, Ленинйўли ва Сариосиё районларида РАПОларни тугатиш ва илғор хўжаликлар базасида аграр бирлашмалар ташкил этишни кўзда тутмоқдамиз. Кўриб турибсизки, янги хўжалик механизми бошқаришнинг оптимал вариантларини излашга мажбур қилмоқда. Шундай қилинганда аппаратни сақлаш учун кетадиган харажатлар ҳам камаяди.

— Яхши йўлга қўйилган ички хўжалик ҳисоби, оила пудратини жорий этиш қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишнинг муҳим шартларидан биридир. Маълумки, «Ангор» совхозида Д. Сафаров бошлиқ уч кишилик оила ўтган йили 0,43 гектар майдонда 24 тонна сабзавот етиштирди. Бу областдаги ўртача ҳосилдорликдан уч марта кўпдир. Умуман олганда, совхоз сабзаваткорлари оилавий пудрат усулида ишлаб, давлатга маҳсулот сотиш планини 3,5 марта ошириб бажардилар...

Биз коллектив ва оила пудратини жорий этиш йўлидан дадил бордик. Ҳозир умумий ялпи маҳсулотнинг 85 проценти ана шундай бўлинмаларда етиштирилмоқда. Жуда бир муҳим ҳолатни таъкидламоқчиман. Илгари кўпгина хўжалик раҳбарлари фақат ҳар хил қўшимча ҳақ ва мукофотлар тўлаш билан одамларнинг меҳнат активлигини оширишга уринардилар. Бундай қилиш кўпинча пировард натижалар билан жуда кам, баъзан эса бутунлай боғланмаган бўларди. Қўшимча ҳақ ва мукофот далада ёки фермада бир марта кўриниш берганларга ҳам тўланаверган. Хўжалик ҳисоби ва коллектив пудрати «иш вақти баҳоси»ни кўтарди. Якун мана бундай бўлди: ўтган икки йил мобайнида бу бўлинмаларда меҳнат унумдорлиги ўртача 20—30 процентга ошди.

Эътиборга молик яна бир факт. Пахтачилик бригадалари ички хўжалик ҳисоби ва харажатларни назорат қилишнинг чек системасига ўтишлари муносабати билан пахта теримига четдан одамлар кам жалб қилинадиган бўлиб қолди. Машина теримига кўпроқ суянилмоқда.

Хўжалик ҳисоби областимиз хўжаликларида тўла куч-қувват билан ишлаяпти, деб хулоса чиқариш мумкин эмас, албатта. Ишлар эндигина авж олдирилмоқда. Ишнинг буйруқбозлик — тазйиқ ўтказиш услубидан воз кечолмаётган; ўз устига масъулият олишни хоҳламаётган раҳбарлар анчагина учраб турибди. Бу, коллективларда бўшанглик, бетайинлик, меҳнат ва технология интизомини бузиш ҳолларини келтириб чиқармоқда.

Биз кадрларни ўқитиб, ўргатишимиз, уларда иқтисодий ва ахлоқий жавобгарлик ҳиссини тарбиялашимиз керак. Албатта бу қийин иш. Биз бригада, звено ва фермалар раҳбарларининг босқичма босқич ўқишини ташкил этдик. Шунга қарамай, кўпгина раҳбарлар, менинг ишонч ҳосил қилишимча, хўжалик механизмини қайта қуриш моҳиятини тушуниб етмадилар. Ўқитиш ўз мақсадига эришмади. Ҳойнаҳой, хўжалик ҳисобига ўргатиб, ўқитиш бу амалий жараён эканлиги боисидан шундай бўлди. Ёзиб қўйилган ҳақиқатларни «қулоққа қуйиш» бу ўринда ҳеч нарса бермаслиги мумкин. Ҳозир биз ўқишни ҳар бир хўжаликда цехлар бўйича табақалаштирилган ҳолда ташкил этдик.

— Сиз тўла хўжалик ҳисобига ва ўзини-ўзи пул билан таъминлашга ўтиш билан боғлиқ ишлар эндигина авж олдирилмоқда, деб айтдингиз. Бу борада қандай қийинчиликлар, муаммолар пайдо бўлмоқда?

— Қийинчиликлар ҳам, муаммолар ҳам бор. Планлаштиришдан бошлайлик. Бизга маълум қилинган контрол рақамлар, давлат буюртмаси шубҳа туғдирмайди. Уларга беш йиллик план асос қилиб олинган. Шу билан бирга, илгарилари бўлганидек, қандай майдонларга нима экиш лозим, қандай ҳосил олиш, неча қорамол боқиш ва қандай маҳсулдорликка эга бўлиш кераклиги тўғрисида олдиндан белгилаб қўйишлар ҳам бўлиб турибди. Шундай қилинар экан, ишбилармонлик қилиш, ташаббус ва омилкорлик кўрсатиш ҳақида қандай гап бўлиши мумкин?

Ёки бошқа масала. Социал соҳани ривожлантириш областда энг ўткир муаммодир. Бу ўринда бизнинг кўрсаткичларимиз республика бўйича ўртача кўрсаткичдан 1,5 баравар пастдир. Бу аҳвол шу сабабдан рўй бердики, илгари пудрат ишлари материал фондлар билан атиги 40-50 процент таъминланарди. Ўтган йили бундай фондларни ажратиш 67 процент бўлди. Бу йил 40 миллион сўмлик ресурслар олишимиз кераккки, мазкур имконият бизга ишлаб чиқариш ва маданий-маиший объектлар қурилишини хўжалик усулларида кенг авж олдириб юбориш имконини беради. Аммо бизга: «Шошмай туринглар, хўжаликлар биринчи навбатда қаерда ва нима қуришларини биз белгилаб берамиз», дейишяпти. Афтидан, республика агросаноат Давлат комитетида колхоз нимага муҳтожлигини яхшироқ билишса керакда! Бу кулгули эмасми?

Охирги масала. Хўжалик ёки агросаноат комплексининг бошқа бир корхонаси олган барча фойда ажратмалардан кейин тасдиқланган нормативларга мувофиқ учта фондга тақсимланади. Кўпгина раҳбарлар ана шу маблағларни тақсимлашни коллективнинг ўзига қўйиб бериш тўғрироқ бўлур эди, деб ҳисобламоқдалар. Ахир, маблағдан қандай қилиб яхшироқ фойдаланиш ҳаммадан кўра раҳбарга яхши маълум-да. Бу хўжаликнинг мустақиллиги ва масъулиятини оширади.

(«ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА»нинг 1988 йил 16-сонидан).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СУДИНИНГ ПЛЕНУМИ

1988 йил 26 апрелда Ўзбекистон ССР Олий судининг навбатдаги пленуми бўлди.

Ўзбекистон ССР Олий суди раиси С. Йигиталиевнинг доклади юзасидан пленум меҳнатсиз даромадлар олишга қарши кураш тўғрисидаги қонунларни республика судларининг қўлланиш практикасини муҳокама қилди.

Партия билан давлат қонунчиликни янада мустаҳкамлаш ва социал адолат принципини амалга ошириш учун кескин чоралар кўраётган бир вазиятда халқ мулкини талон-торож қилувчиларга, порахўрларга, текинхўрларга, давлат ва гражданлар ҳисобидан ғайриқонуний равишда бойлик орттириш йўлига кириб олган ҳамма кишиларга қарши курашда судларнинг роли беқиёс ошиб бораётганлиги пленумда таъкидлаб ўтилди.

Республиканинг баъзи регионларида давлат ва жамоат мулки ҳамма жойда талон-торож қилинди, кўпгина областларда шунингдек халқ хўжалиги тармоқларида порахўрлар ва муттаҳамлар группалари иш кўрди.

Республика экономикасига бир неча юз миллион сўм зиён етказилди. Қуюшқондан чиқиш, ахлоқий бузилиш вазиятининг одамлар онгига етказган маънавий зарари беқиёсдир.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, автомобилларнинг эҳтиёт қисмлари, чет эллардан келтирилган кийим-кечак, китоблар, косметика буюмлари билан чайқовчилик қилиш шу пайтгача ҳам давом этиб келмоқда. Одатда, чайқовчилар ижтимоий-фойдали меҳнат билан шуғулланмайдилар. Савдо корхоналарида харидорларнинг ҳақига хиёнат қилиш, уларни алдаш, тақчил молларни яшириб қўйиб сотиш фактлари тугатилмаган. Майда ўғирлик қилган кишилар сони кўп.

Мана шуларнинг ҳаммаси судлардан ишни тубдан яхшилашни, бундай ҳодисаларнинг пайини қирқиш юзасидан таъсирчан чоралар кўришни талаб қилади. Бироқ, пленумда таъкидланганидек, судларнинг кўплари жойлардаги ишларнинг аҳволини таҳлил этмаяптилар, меҳнатсиз даромад олиш билан боғлиқ бўлган жиноий ишлар ва материалларни кўриб чиқиш чоғида ҳали ҳам хатоларга ва амалдаги қонунларни бузиш ҳолларига йўл қўймоқдалар.

Баъзан судлар айбдорларга нисбатан уларнинг мол-мулкини мусодара қилиш, шунингдек муайян лавозимларни эгаллаш ёки муайян фаолият билан шуғулланиш ҳуқуқидан маҳрум қилиш чораларини ишга солмаяптилар, ҳолбуки, етарли асос бўлган тақдирда қонунга мувофиқ ана шундай қўшимча жазо чоралари белгилаш мажбурий ҳисобланади.

Баъзи судлар халқ мулкини ашаддий талон-торож қилувчиларга, порахўрларга, чайқовчиларга меҳнатсиз даромад ҳисобига узоқ вақт кун кўриб келаётган текинхўрларга асоссиз равишда енгил жазо тайинламоқдалар. Айрим судлар жиноят содир қилинишига имкон берадиган сабаблар ва шароитларни аниқлашга, моддий зиённи ундириб олишга етарли эътибор бермаяптилар.

Пленум судларнинг зиммасига давлат ва жамоат мулкининг ашаддий талон-торож қилувчиларга, порахўрларга, чайқовчиларга, меҳнатсиз даромад олиш учун социалистик мулкдан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган бошқа жиноятларнинг ташкилотчилари ва актив қатнашчиларига қарши самарали курашишни таъминлаш вазифасини юклади. Судлар ғаразли жиноят хизмат мавқеидан фойдаланиш ёки муайян фаолият билан шуғулланиш чоғида қилинганини аниқлаганларида айбдорларга нисбатан уларнинг аввалги лавозимида қолишига, муайян лавозимни эгаллашига ёки муайян фаолият билан шуғулланишига имконият қолдирилишини соқит этувчи қўшимча жазо чораларини белгилаш тўғрисидаги масалани мажбурий тарзда муҳокама қилишлари керак.

Қўшимча жазо чораларини тайинлашда қонун талабларига риоя этилмаслиги ҳукмни бекор этиш учун асос бўлиб хизмат қилиши мумкин. Шу категориядаги ишларни кўриб чиқиш пайтида судлар жиноят содир бўлишига имкон берган сабаблар ва шароитларни аниқлашлари зарур. Моддий бойликларни ҳисобга олишни ташкил этишдаги камчиликлар, молларни сотиш қоидаларини бузиш, талон-торож қилувчиларга, порахўрларга, чайқовчиларга айрим кишилар томонидан йўл қўйиб бериш каби фактлар аниқланган тақдирда мана шу камчиликларни тугатиш ҳамда қилинган ножўя ишга қараб интизомий ёки жиноий жавобгарликка тортиш чоралари кўрилсин.

Судлар ғаразли жиноятлар тўғрисидаги ишларни кўриб чиқишда, айниқса сайёр суд мажлисларини ўтказишда жамоатчиликнинг кенг иштироки учун шароит яратиб беришлари, айбдорлар теварагида муросасизлик ва ялпи қоралаш вазиятини вужудга келтириш тадбирларини кўришлари зарур.

Ўзбекистон ССР Олий судининг жиноий ишлар судлов коллегиясига, қуйи судларнинг шикоят ва назорат инстанцияларига биринчи инстанция судларида меҳнатсиз даромадлар олиш билан боғлиқ бўлган жиноий ишларни кўриб чиқиш сифатига нисбатан талабчанликни кучайтириш, йўл қўйилган хатоларни ўз вақтида аниқлаш ва тугатиш, мазкур категориядаги ишларга оид судлов практикасини мунтазам равишда ўрганиш ва таҳлил этиш, қилинган умумлашмаларнинг натижаларидан судларни хабардор қилиш таклиф этилди.

Қонунларни қўлланиш практикасида вужудга келаётган бир қанча масалалар юзасидан пленум судларга изоҳлар берди.

Пленум Ўзбекистон ССР Олий суди раисининг ўринбосари О. Ҳайдарованинг граждан ишлари судлов коллегиясининг иши тўғрисидаги ҳисоботини тинглади.

Конкрет суд ишларига оид норозиликлар кўриб чиқилди.

Пленум ишида Ўзбекистон ССР прокурори Д. А. Усатов, Ўзбекистон ССР юстиция министри Б. Ғ. Олимжонов, Ўзбекистон ССР Бош давлат арбитри Р. А. Хачатуров, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг масъул ходимлари қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

СОЦИАЛ ТАЪМИНОТ ОРГАНЛАРИНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА

26 апрель куни Тошкентда социал таъминот органлари ташкил этилганлигининг 70 йиллигига бағишланган йиғилиш бўлди.

Йиғилиш қатнашчиларининг нутқларида Ўзбекистон социал ёрдам бериш миқёсларига кўра, мамлакатда учинчи ўринни эгаллаб турганлиги уқтирилди. Республикада кўп болали оналарга, Улуғ Ватан уруши қатнашчиларига, меҳнат ветеранларига катта эътибор берилмоқда. Инвалидлар, кўриш ёки эшитиш қобилиятидан маҳрум бўлган кишиларнинг социал жиҳатдан ҳимоя қилиниши таъминланган.

Айни вақтда, дейилди кенгашда, республика социал таъминот органлари ўз ишларини узлуксиз яхшилаб боришлари зарур. Бу йўналишда маҳаллий Советлар, касаба союзлар ташкилотларининг фаолиятини ҳам такомиллаштириш талаб этилади.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова қатнашди.

(ЎзТАГ).

ИССИҚ ИҚЛИМГА АТАЛГАН УЙЛАР

26 апрель куни Тошкентда очилган Бутуниттифоқ кенгаши муҳим проблема — «Иссиқ иқлим шароитларида кўплаб қуриладиган уйлар» проблемасига бағишланди. Кенгашда Москва ҳамда бир қанча иттифоқдош республикаларнинг архитекторлари ва бинокорлари, махсус нашрларда ишловчи журналистлар, Госстрой ҳамда Ўзбекистон Архитекторлар союзининг ходимлари қатнашмоқдалар.

Мутахассисларнинг докладлари ва ахбороти Ўрта Осиё шаҳарларини ва бошқа аҳоли пунктларини қуриш хусусиятларига, орттирилган тажрибаларни таҳлил этишга, темир-бетон қуйишда қуёш энергиясидан фойдаланиш, қишлоқда монолит уйсозлик, сизот сув, чўкадиган ер, юксак сейсмиклик таъсирини ҳисобга олиб, иморатлар қуришни ташкил этиш каби шу соҳадаги энг қимматли ютуқларни пропаганда қилиш муаммоларига бағишланди. Илғор тажрибаларни кенгроқ пропаганда қилиш ва жорий этиш партия белгилаб берган ва 2000 йилгача мўлжалланган уй-жой программасини янада самарали бажаришда кўмаклашади.

Иссиқ иқлимда иморатлар қуриш проблемаларига бағишланган кенгаш икки кун давом этади.

(ЎзТАГ).

ФЕСТИВАЛЬ ДИПЛОМИ

Яқинда Боку шаҳрида Бутуниттифоқ XXI кино фестивали бўлиб ўтди.

Унда кинорежиссер А. Михалков-Кончаловский экранлаштирган «Асянинг бахти» фильми катта муваффақият қозонди. Бу картина кино фестивалнинг бош совринига сазовор бўлди.

Фестивалда «Озарбайжонфильм» киностудиясида яратилган «Олдинги ойна тагидаги шайтонча», «Мосфильм»нинг «Эллик учинчи йилнинг совуқ келган ёзи» ҳамда «Грузияфильм»нинг «Эй, маэстро» фильмлари асосий мукофотли ўринларни эгаллади.

Фестиваль жюриси бир қанча картиналарни дипломлар билан тақдирлади. Булар орасида «Ўзбекфильм» киностудиясининг маҳсулоти — «Ҳаёт мазмуни» икки серияли картинаси ҳам бор. Асарда йирик партия ва давлат арбоби Усмон Юсупов ҳақида тўлқинланиб ҳикоя қилинади. Гражданлик мавзуида баркамол асар яратиб, кинотомошабинлар ҳурматини қозонган Д. Салимов бошлиқ ижодий группани бу катта муваффақият билан қизғин қутлаймиз.

• *Табиий офат оқибатлари бартараф этилмоқда*

Илгари хабар қилганимиздек, Сурхондарё областининг шимолида кучли жалалар бўлиб ўтди. Чунончи, Денов районида бир соатга етар-етмас вақт ичида 28 миллиметр ҳажмида ёмғир ёғди. Сангардак ва Тўполанг тоғ дарёларида сув сатҳи 2,5 баравардан кўпроқ кўтарилди. Сурхон дарёсида эса 4,5 марта кўтарилди. Тоғлардан пастга қараб кучли сел оқди.

Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда халқ хўжалигига беш миллион сўмликдан кўпроқ зарар етказилди. 7 минг гектардан зиёд экин майдонлари сув остида қолди. Хусусан, биргина Сариосиё районидаги «Коммунизм» совхозида 2700 гектардан ошиқ пахтазор ювилиб кетди. Бир неча юз уй-жой биноси, салкам 500 та бошқа иморат вайрон бўлди. 14 та чорвачилик фермаси зарар кўрди. 6 та кўприк, 1,5 километр узунликдаги трубопровод, 18 километр суғориш шохобчалари, 67 километр автомобиль йўллари яроқсиз ҳолга келди.

Селдан сўнг

Ҳозирги пайтда сел оқибатларини тугатиш фавқулодда комиссияси шошилинч чораларни кўрмоқда. Уй-жойсиз қолган кишилар махсус вагончаларга кўчирилди. Бошқа иморатлар мослаштирилиб, муваққат уй-жойларга айлантирилди. Яқиндагина қуриб битказилган 10 та уй табиий офатдан зарар кўрган оилаларга берилди. Уларга медицина ёрдами кўрсатилмоқда. Кундалик зарур рўзғор ашёлари етказиб бериляпти.

Дарёларнинг ювиб кетилган соҳилларини мустаҳкамлаш, йўллар ва кўприкларни тиклаш, бошқа иморатларни ремонт қилиш ишлари бошлаб юборилди. Электр узатиш линиялари қайта тикланмоқда. Сел тагида қолган далаларда деҳқонлар вақтни қўлдан бой бермасликка ҳаракат қилишяпти. Улар чигитни ва бошқа экинларни қайта экишни авж олдириб юбордилар.

Табиий офат яна рўй бериши мумкин. Шу боис Ўзбекистон Гидрометеорология Бош бошқармаси гидрографика партиясининг махсус группаси сел бўлиши мумкин бўлган районларни мунтазам равишда кузатиб турибди.

СУРАТЛАРДА: 1. Сариосиё район «Тез ёрдам» врачи Нурулла Аҳмедов ва фельдшер Ҳуррам Алиевлар Охунбобоев номли колхозда медицина ёрдами кўрсатишяпти. 2. Сурхон дарёси соҳилларини мустаҳкамлаш пайти.

С. Величкин, А. Кошкин фотолари. (ЎзТАГ).

Тошкент шаҳар меҳнаткашлари вакилларининг 1988 йил 1 Май намойиши тўғрисида

Меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик куни — 1988 йил 1 Майда Тошкент меҳнаткашлари вакилларининг В. И. Ленин номли майдонда умумшаҳар намойиши бўлади.

Намойиш соат 10.00 да бошланади.

Меҳнаткашларнинг намойишда қатнашувчи вакиллари ўз корхоналари, ташкилотлари ва муассасалари бўйича тўпланиш пунктларига йиғиладилар ва район колонналари составида белгиланган маршрут бўйлаб В. И. Ленин номли майдон томон йўл оладилар.

Таклиф билети бўлган кишиларни В. И. Ленин номли майдонга ўтказиш соат 9 дан 45 минут ўтганда тўхтатилади.

Навоий, Ф. Энгельс, К. Маркс, Пролетар, Ш. Руставели кўчалари, В. И. Ленин номли ва Ўзбекистон проспектлари бўйича шаҳарнинг марказий қисмида махсус рухсатномаси бўлган автомашиналардан бошқа ҳамма турдаги транспорт воситаларининг ҳаракати соат 7 дан меҳнаткашлар намойиши тугагунга қадар тўхтатиб қўйилади.

1 Майда Тошкент метрополитени эрталаб соат 6 дан кечаси 2 га қадар ишлайди. Соат 8 дан 13 га қадар «Пахтакор», «Октябрь инқилоби» станцияларининг фақат чиқиш қисми очиқ бўлади. Шу вақт ичида «В. И. Ленин номли майдон» станцияси бекитиб қўйилади.

Метрополитеннинг ҳамма линияларида соат 13 дан ҳаракат бошланади.

ШАҲАР БАЙРАМ КОМИССИЯСИ.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

Ўзбекистон ССР 1988 йилги пул-буюм лотереяси иккинчи чиқарилиши бўйича 22-23 апрелда Марғилон шаҳрида ўтказилган ютуқлар тиражининг

2 ЧИҚАРИЛИШИ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Тиражда лотереянинг беш разрядига умумий суммаси 1.062000 сўм бўлган 515 та буюм ва 275485 та пул ютуқлари ўйналди.

Ютуқлар тиражи лотереянинг бир разрядига ўтказилди. Жадвалда кўрсатилган барча ютуқлар лотереянинг бошқа разрядларидаги шундай серия ва номерларга эга бўлган билетларига ҳам тўланади.

Масалан, серия номери 06518, билет номери 112 бўлган лотерея билети «Жигули ВАЗ-21061» автомашинасини ютганлиги кўрсатилган. Бу—худди шу ютуқ ҳамма разряддаги шундай серия ва номерли билетларга ҳам чиқканлигини билдиради.

Бошқа буюм ва пул ютуқлари ҳам шундай тартибда ўйналган. Серия номери ва билет номери қуйидагича бўлган лотерея билетларига ютуқлар чиқди.

Серия номерлари	Билет номерлари	Ютуққа чиққан буюмларнинг номи ва пул ютуғининг миқдори	Ютуққа чиққан буюмнинг нархи (сўм, тийин)
05912	154*)	500 сўм пул ютуғи	—
05951	094*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
05962	175*)	50 сўм пул ютуғи	—
05972	161*)	«Электроника» стол соати	40—00
05979	148*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
05982	187*)	200 сўм пул ютуғи	—
05989	167*)	«Рига-24» Дельта мопеди	265—00
05997	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
06011	019*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	102—00
06018	014*)	100 сўм пул ютуғи	—
06053	124*)	«Россия-325» электропрогриватели	178—00
06058	125*)	200 сўм пул ютуғи	—
06063	139*)	50 сўм пул ютуғи	—
06070	020*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3 м)	360-00
06088	109*)	50 сўм пул ютуғи	—
06126	090*)	300 сўм пул ютуғи	—
06147	127*)	1000 сўм пул ютуғи	—
06186	167*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
06209	119*)	300 сўм пул ютуғи	—
06224	017*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
06230	026*)	50 сўм пул ютуғи	—
06255	075*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
06257	015*)	50 сўм пул ютуғи	—
06279	193*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
06299	073*)	200 сўм пул ютуғи	—
06314	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
06328	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
06345	181*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
06393	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
06418	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
06428	160*)	300 сўм пул ютуғи	—
06432	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
06441	181*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119-00
06462	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
06481	150*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
06484	136*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
06511	145*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
06515	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
06518	112*)	«Жигули ВАЗ-21061» автомашинаси	9123—00
06557	157*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	102—00
06600	073*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
06612	027*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
06621	143*)	50 сўм пул ютуғи	
06648	117*)	500 сўм пул ютуғи	—
06657	020*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
06676	065*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
06686	125*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқашган, 2х3 м)	102—00
06704	022*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3 м)	360—00
06723	191*)	250 сўм пул ютуғи	—
06726	006*)	500 сўм пул ютуғи	—
06735	013*)	250 сўм пул ютуғи	—
06757	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
06787	099*)	300 сўм пул ютуғи	—
06860	181*)	200 сўм пул ютуғи	—
06863	200*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
06868	028*)	200 сўм пул ютуғи	—
06899	167*)	500 сўм пул ютуғи	—
06953	178*)	50 сўм пул ютуғи	—
06981	173*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3 м)	102—00
06983	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
07000	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
07039	137*)	200 сўм пул ютуғи	—
07040	183*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3 м)	360—00
07051	035*)	«Урал» ИМЗ.8.103. мотоцикли	1832—00
07067	098*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
07079	150*)	100 сўм пул ютуғи	—
07101	046*)	«Рига-24» Дельта мопеди	265—00
07103	171*)	100 сўм пул ютуғи	—
07108	185*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
07116	147*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
07121	142*)	100 сўм пул ютуғи	—
07139	153*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3 м)	102—00
07162	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
07184	147*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
07190	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
07199	154*)	500 сўм пул ютуғи	—
07200	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
07235	017*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
07236	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
07255	124*)	250 сўм пул ютуғи	—
07290	181*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3 м)	102—00
07302	036*)	250 сўм пул ютуғи	—
07320	125*)	«Жигули ВАЗ-21013» автомашинаси	7260—00
07324	089*)	250 сўм пул ютуғи	—
07359	011*)	250 сўм пул ютуғи	—
07381	001*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
07390	032*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3 м)	360—00
07417	040*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
07418	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
07461	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
07463	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
07488	101*)	«Урал» ИМЗ.8.103 мотоцикли	1832—00
07490	162*)	200 сўм пул ютуғи	—
07505	171*)	«Рига-13» мопеди	145—00
07533	012*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
07542	182*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
07601	022*)	«Жигули ВАЗ-2105» автомашинаси	8300—00
07603	096*)	250 сўм пул ютуғи	—
07613	1-200	3 сўм пул юлуғи	—
07623	152*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
07624	048*)	50 сўм пул ютуғи	—
07625	142*)	100 сўм пул ютуғи	—
07672	016*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
07691	108*)	«Рига-13» мопеди	145—00
07697	154*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
07703	089*)	200 сўм пул ютуғи	—
07708	032*)	300 сўм пул ютуғи	—
07718	010*)	300 сўм пул ютуғи	—
07751	015*)	500 сўм пул ютуғи	—
07842	013*)	50 сўм пул ютуғи	—
07851	183*)	500 сўм пул ютуғи	—
07896	148*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
07915	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
07938	188*)	1000 сўм пул ютуғи	—
07949	180*)	«Электроника» стол соати	40—00
07996	012*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
08019	078*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
08031	009*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3 м)	360—00
08065	174*)	100 сўм пул ютуғи	—
08073	116*)	1000 сўм пул ютуғи	—
08181	017*)	200 сўм пул ютуғи	—
08185	068*)	50 сўм пул ютуғи	—
08206	029*)	50 сўм пул ютуғи	—
08232	070*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
08238	101*)	50 сўм пул ютуғи	—
08300	081*)	50 сўм пул ютуғи	—
08304	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
08326	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
08363	122*)	«Россия-325» электропрогриватели	178—00
08380	200*)	250 сўм пул ютуғи	—
08398	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
08408	082*)	200 сўм пул ютуғи	—
08439	076*)	300 сўм пул ютуғи	—
08515	101*)	«Электроника» стол соати	40—00
08536	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
08543	160*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
08544	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
08582	148*)	200 сўм пул ютуғи	—
08583	168*)	300 сўм пул ютуғи	—
08604	115*)	250 сўм пул ютуғи	—
08657	114*)	200 сўм пул ютуғи	—
08684	172*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
08688	155*)	200 сўм пул ютуғи	—
08725	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
08733	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
08767	143*)	«Рига-13» мопеди	145—00
08780	179*)	50 сўм пул ютуғи	—
08786	094*)	100 сўм пул ютуғи	—
08821	194*)	250 сўм пул ютуғи	—
08825	106*)	500 сўм пул ютуғи	—
08840	188*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	360—00
08845	003*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
08849	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
08860	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
08883	064*)	1000 сўм пул ютуғи	—
08917	094*)	100 сўм пул ютуғи	—
08921	001*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
08931	060*)	500 сўм пул ютуғи	—
08949	180*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
08973	018*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
08978	161*)	250 сўм пул ютуғи	—
09028	180*)	250 сўм пул ютуғи	—
09036	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
09097	136*)	«Электроника» стол соати	40—00
09106	149*)	200 сўм пул ютуғи	—
09141	078*)	300 сўм пул ютуғи	—
09207	055*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
09225	146*)	1000 сўм пул ютуғи	—
09237	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
09261	069*)	50 сўм пул ютуғи	—
09271	196*)	«Урал» ИМЗ-8103 мотоцикли	1832—00
09275	123*)	50 сўм пул ютуғи	—
09282	195*)	200 сўм пул ютуғи	—
09353	070*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	360—00
09373	182*)	«Москвич-412» автомашинаси	7397—00
09381	085*)	250 сўм пул ютуғи	—
09392	119*)	«Электроника» стол соати	40—00
09457	061*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
09475	122*)	500 сўм пул ютуғи	—
09527	099*)	300 сўм пул ютуғи	
09530	003*)	200 сўм пул ютуғи	—
09539	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
09560	145*)	500 сўм пул ютуғи	—
09589	178*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
09590	112*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
09645	066*)	500 сўм пул ютуғи	—
09646	013*)	500 сўм пул ютуғи	—
09683	028*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
09691	020*)	200 сўм пул ютуғи	—
09711	013*)	1000 сўм пул ютуғи	—
09748	080*)	«Электроника» стол соати	40—00
09780	140*)	200 сўм пул ютуғи	—
09781	004*)	300 сўм пул ютуғи	—
09803	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
09812	176*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
09825	187*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
09835	083*)	300 сўм пул ютуғи	—
09860	089*)	50 сўм пул ютуғи	—
09906	092*)	100 сўм пул ютуғи	—
10014	105*)	300 сўм пул ютуғи	—
10025	100*)	500 сўм пул ютуғи	—
10037	151*)	500 сўм пул ютуғи	—
10090	094*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
10103	171*)	200 сўм пул ютуғи	—
10142	087*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
10189	040*)	50 сўм пул ютуғи	—
10204	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
10254	057*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
10277	181*)	250 сўм пул ютуғи	—
10297	151*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	360—00
10309	042*)	100 сўм пул ютуғи	—
10326	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
10327	009*)	«Весна-211» стерео магнитафони	365—00
10353	139*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
10369	048*)	300 сўм пул ютуғи	—
10376	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
10388	067*)	50 сўм пул ютуғи	—
10391	029*)	100 сўм пул ютуғи	—
10439	065*)	«Электроника» стол соати	40—00
10464	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
10509	124*)	1000 сўм пул ютуғи	—
10585	001*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
10628	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
10640	058*)	200 сўм пул ютуғи	—
10649	159*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
10667	110*)	50 сўм пул ютуғи	—
10671	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
10678	035*)	«Запорожец 968-М» автомашинаси	3998—00
10705	179*)	50 сўм пул ютуғи	—
10714	033*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
10724	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
10738	199*)	200 сўм пул ютуғи	—
10770	111*)	250 сўм пул ютуғи	—
10808	138*)	200 сўм пул ютуғи	—
10850	116*)	100 сўм пул ютуғи	—
10858	151*)	100 сўм пул ютуғи	—
10905	075*)	500 сўм пул ютуғи	—
10919	166*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
10930	082*)	«Рига-13» мопеди	145—00
10937	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
10950	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
10951	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
10988	137*)	50 сўм пул ютуғи	—
11007	091*)	«Электроника» стол соати	40—00
11038	148*)	100 сўм пул ютуғи	—
11048	122*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	102—00
11051	049*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
11073	153*)	«Рига-24» Дельта мопеди	265—00
11077	084*)	200 сўм пул ютуғи	—
11088	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
11191	036*)	100 сўм пул ютуғи	—
11195	093*)	200 сўм пул ютуғи	—
11226	131*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
11252	067*)	100 сўм пул ютуғи	—
11259	026*)	«Рига-24» Дельта мопеди	265—00
11312	111*)	1000 сўм пул ютуғи	—
11337	197*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
11351	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
11356	199*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	102—00
11363	013*)	500 сўм пул ютуғи	—
11436	162*)	1000 сўм пул ютуғи	—
11466	030*)	500 сўм пул ютуғи	—
11473	183*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
11513	085*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
11547	019*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
11550	071*)	50 сўм пул ютуғи	—
11561	127*)	50 сўм пул ютуғи	—
11562	047*)	100 сўм пул ютуғи	—
11599	154*)	1000 сўм пул ютуғи	—
11605	081*)	500 сўм пул ютуғи	—
11606	042*)	«Урал» ИМЗ-8.103 мотоцикли	1832—00
11613	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
11614	116*)	50 сўм пул ютуғи	—
11663	124*)	500 сўм пул ютуғи	—
11665	031*)	300 сўм пул ютуғи	—
11750	059*)	100 сўм пул ютуғи	—

*) Шу сериядаги билетларнинг қолган 199 номерига 1 сўмдан пул ютуғи чиқди.

ЮТУҚЛАРНИ ОЛИШ ТАРТИБИ:

1. Буюм ютуғи чиққан билетнинг эгаси хоҳласа шу буюмнинг қийматини нақд пул билан олиши мумкин.

2. «Жигули — ВАЗ-21061, 2105, 21013, «Москвич-412», «Запорожец-968 М» автомашиналари, «Урал» ИМЗ. 8.103 мотоцикллари, «Весна—211» магнитофонлари, ГДРда ишлаб чиқарилган гиламлар ва полослардан иборат буюм ютуқлари СССР жамғармалар банкининг Ўзбекистон республика банки нарядига биноан «Ўзбекбирлашув»нинг Тошкент базаси томонидан берилади. Қолган буюм ютуқлари жамғарма банкларида лотерея билети олдиндан текшириб кўрилгач жойлардаги магазинлар орқали берилади.

3. Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереяси билетларига чиққан 1100 сўмгача бўлган ютуқларнинг қиймати иттифоқдош республикалар, область ва шаҳарларнинг жамғарма банкларида ҳам тўланаверади. Шу жамғарма банкларидан буюмларни талаб қилиб олиш мумкин.

4. Ютуқ чиққан лотерея билетларини кечи билан 1989 йил 30 июнгача топшириш керак. Шу муддатдан кейин лотерея билетлари ютуқ тўлаш учун қабул қилинмайди.

5. Бошқа иттифоқдош республикаларда ўтказиладиган пул-буюм лотереяси билетларини Ўзбекистон ССРнинг ҳамма шаҳарларидаги жамғарма банкларида текшириш ва ютуқларни шу банклар орқали олиш мумкин.

Бу жадвал расмий ҳужжат бўлиб, пул-буюм ютуқлари газетанинг навбатдаги сони чиққандан кейин тўланади.

Эслатма: 1. Пул-буюм лотереяси бўйича ютуққа чиққан баъзи бир буюмларни ишлаб чиқариш тўхтатиб қўйилган бўлса, бундай буюмлар шунга ўхшаш бошқа маркадаги буюмлар билан алмаштирилади. Бу ҳолда берилаётган буюм қиймати лотереяга чиққан буюм ютуғининг баҳосидан арзон бўлса, нарх ўртасидаги фарқ қўшиб берилади.

Буюмларнинг чакана савдо нархи ўзгарган тақдирда буюм ютуқлари янги прейскурант кучга кирган вақтдан бошлаб янги нарх бўйича тўланади. Лотерея шартларида кўрсатилган «Жигули — ВАЗ—21061» автомашинаси шу модификациядаги «Жигули —ВАЗ-21063» автомашинаси билан алмаштирилиши мумкин. Бу ҳолда ютуқ эгасига нархлар ўртасидаги фарқ тўланади.

2. Агар буюм ютуғи чиққан лотерея билетларининг эгаси ютуқни нақд пул билан олишни истаса, унга лотерея шартларига биноан ютуқ қиймати тўланади.

Тираж комиссиясининг раиси — халқ депутатлари Марғилон шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари АЛИМОВА Ю. М.

Тираж комиссиясининг масъул секретари — Н. Ф. МУҲИТДИНОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
(700003, Олмазор кўчаси, 174-уй)
1988 йил учун
АСПИРАНТУРАГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Мақсадли кундузги аспирантурага: педагогика назарияси ва тарихи, ўқитиш методикаси (ихтисосликлар бўйича), жисмоний тарбия ва спорт машқлари назарияси ва методикаси;

Сиртқи: педагогика назарияси ва тарихи, ўқитиш методикаси (ихтисосликлар бўйича), жисмоний тарбия ва спорт машқлари назарияси ва методикаси.

ЭРКИН КОНКУРС БЎЙИЧА —

кундузги: ўқитиш методикаси (ихтисосликлар бўйича), жисмоний тарбия ва спорт машқлари назарияси ва методикаси;

сиртқи: ўқитиш методикаси (ихтисосликлар бўйича), ишдан ажралган ҳолда аспирантурага 35 ёшдан катта бўлмаган, ишдан ажралмаган ҳолда — 45 ёшдан катта бўлмаган олий маълумотли кишилар қабул қилинади.

Аспирантурага кираётган мутахассислар танлаган ихтисоси бўйича (мактабда, ПТУда) камида 2 йил ишлаган бўлишлари шарт.

Аспирантурага кирувчилар топширадиган ҳужжатлар рўйхати: ректор номига ариза, кадрларни ҳисобга олиш шахсий варақаси билан бирга фотосурат (иш жойида тасдиқланган), таржимаи ҳол, олий маълумот ҳақидаги диплом нусхаси (иловаси билан бирга), меҳнат дафтарчасидан кўчирма, иш жойидан характеристика, кандидатлик имтиҳонларини топширганлик ҳақидаги гувоҳнома (агар шундай имтиҳонлар топширилган бўлса), босилиб чиққан ишлар рўйхати ёки 1 босма қоғозгача ҳажмда реферат, медицина, иш жойидан, яшаш жойидан справкалар.

Аспирантурага кирувчилар ихтисослик фанидан, КПСС тарихи, олий ўқув юртлари программаси ҳажмида чет тилидан конкурсли кириш имтиҳони топширадилар.

Кириш имтиҳонларига қўйилган ва ишдан ажралган ёки ажралмаган ҳолда аспирантурага кираётган кишиларга имтиҳонларни топширишга тайёргарлик кўриш учун иш жойидаги маоши сақланган ҳолда календарь ҳисобида 30 кун қўшимча отпуска берилади.

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР — 1988 ЙИЛ 1 МАЙГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Справкалар юзасидан аспирантура бўлимига мурожаат қилинсин. Телефон: 45-70-52.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича
1988 ЙИЛ УЧУН
АСПИРАНТУРА, КЛИНИК ОРДИНАТУРА, СТАЖЕР-ТАДҚИҚОТЧИЛИККА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ишдан ажралган ҳолда аспирантурага: ички касалликлар, гигиена, кўз касалликлари, тери ва таносил касалликлари (2), руҳий касалликлар, онкология (2), патологик анатомия, стоматология (2 — хирургик ва ортопедик), травматология ва ортопедия, эпидемология, соғлиқни сақлашни ташкил этиш.

Мақсадли ички идоравий ва ички республика кундузги аспирантурага: анатомия, гистология, анестезиология ва реаниматология;

ишдан ажралмаган ҳолда аспирантурага: ички касалликлар, гигиена, руҳий касалликлар, стоматология, хирургия;

клиник ординатурага: акушерлик ва гинекология (3), эндокринология, қулоқ, томоқ ва бурун касалликлари (2), ички касалликлар (5), кардиология (2), кўз касалликлари (2), педиатрия (2), болаларнинг юқумли касалликлари, юқумли касалликлар, тери ва таносил касалликлари (2), даволаш-физкультураси, руҳий касалликлар, онкология, психиатрия (2), наркология-психиатрия (2), медицина радиологияси билан бирга рентгенология, стоматология (6), травмотология ва ортопедия (2), фтизиатрия, хирургия (3), нейрохирургия, социал гигиена, болалар хирургияси, аллергология, анестезиология (2), ревматология, урология, клиник фармакология (2), профпатология, неврология, пульмонология, гематология' хирургия (5) — Бутуниттифоқ хирургия илмий маркази (ВНЦХ)нинг Тошкент филиалига командировка қилиш билан бирга;

стажёр-тадқиқотчилар: биохимия, гигиена (4), эпидемиология, микробиология, патологик анатомия, патологик физиология, фармакология, анатомия, топографик анатомия, биология, суд медицинаси, гистология.

Ишдан ажралган ҳолда аспирантурага кириш учун ўтказиладиган конкурсда 35 ёшдан ошмаган, ишдан ажралмаган ҳолда — 45 ёшгача, клиник ординатурага— 35 ёшгача, стажёр-тадқиқотчиликка — 30 ёшгача бўлган кишилар қатнаша оладилар.

Клиник ординатурага камида 3 йил меҳнат стажига эга бўлган кишилар (интернатурани ўтагандан сўнг), кундузги ва сиртқи аспирантурага — интернатурани ўтагандан сўнг ўз ихтисоси бўйича камида 2 йил ишлаган кишилар қабул қилинади.

Конкурсда қатнашиш учун қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш лозим: ректор номига ариза, область соғлиқни сақлаш бўлимининг кафолатномаси, характеристика, диплом нусхаси, интернатурани тамомлаганлик ҳақидаги гувоҳноманинг нусхаси, таржимаи ҳол, саломатлиги ҳақидаги справка, кадрларни ҳисобга олиш шахсий варақаси, 2 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

Аспирантурага кирувчилар қўшимча равишда 3.3 формадаги мақола ёки рефератлар нусхалари жамланган эълон қилинган ишлар рўйхати. Зачёт дафтарчасидан кўчирма ҳам тақдим этади.

Аспирантурага кириш имтиҳонлари — ихтисослик, марксизм-ленинизм, чет тилидан 1 июндан 30 июнгача бўлган давр ичида ўтади.

ҲУЖЖАТЛАР — 3 МАЙГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Справкалар юзасидан қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700048, Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 103-уй, аспирантура бўлими.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси
БИООРГАНИК ХИМИЯ ИНСТИТУТИ

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Катта илмий ходим (химия фанлари кандидати) — оқсиллар ва пептидлар химияси лабораториясида ишлаш учун биоорганик химия, табиий ва физиологик актив моддалар химияси бўйича мутахассис.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 10 кун.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, 143-алоқа бўлими, М. Горький проспекти, 83-уй.

●

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
1-Тошкент уйсозлик комбинатининг
1-ва 2-МОНТАЖ БОШҚАРМАЛАРИ
1988 йил 20 апрелда
ТУГАТИЛДИ

Даъволар бир ой мобайнида қуйидаги адресда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Строительная кўчаси, 1-уй. 1-уйсозлик комбинати.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28/IV да **Тоҳир ва Зуҳра**, 29/IV да **Масхарабозлар.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28/IV да **Аршин мол олон**, 29/IV да **Музикали комедиялардан саҳналар.**

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети коллективи аппаратнинг масъул ходими Г. И. Иброҳимовага отаси, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси

Исмоил ИБРОҲИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Автомобиль транспорти ва йўллар институти ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари ҳамда олий математика кафедраси коллективи кафедра мудири, физика-математика фанлари доктори М. Ў. Ғафуровга отаси

Ўктам ҒАФУРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Р. — 10740. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. А. — 97. ИНДЕКС 64583 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12